

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

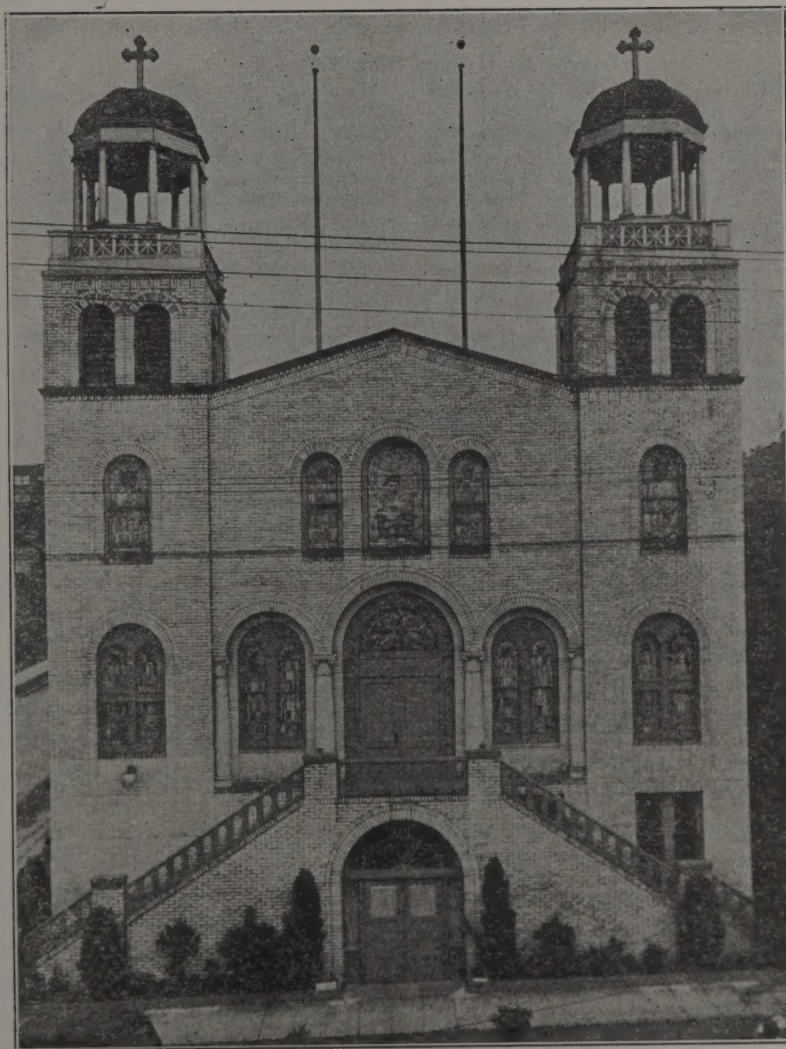
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ
Γ'

ΑΡΙΘΜ
61

Ο ΕΝ SEATTLE, WASH. ΟΡΘ. ΕΛΛΗΝ. ΝΑΟΣ «ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

Α

Ρ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese
Publications Association

Publication Office:

240 West 23rd Street, New York, N. Y.

Editorial and Advertising Offices:

Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.

Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:

United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50

Ten Cents a Copy

Vol. III. No. 61 — June 20, 1937

Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

Όνοματεπώνυμον νυμφευθέντων

Κοινότης

Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς

Ἀπρ. 22	Ἰωάννης Κοβάλας	Ἰωάννα Κ. Πέρον	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
Μαίευ 7	Βασίλειος Π. Βαζάνας	Κατίνα Σ. Μωρε		
» 3	Χρήστος Ν. Πολυγώνης	(Τὸ γένος Βάλλα)	Haverhill, Mass.	Αἰδ. Φιλ. Βλαχόπουλος
» 8	Διονύσιος Γ. Μάργαρης	Jane H. Lambertson	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μάρκος Πετράκης
» 9	Ἀλέξανδρος Γ. Χαρχαλῆς	Μαρία Ἡλ. Τσαρνά	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ Ἀνδρεάδης
» 9	Γεώργιος Σ. Σωματέλλος	Εἰρήνη Φ. Ἀναμιάκη	Lancaster, Penn.	Αἰδ. Δημ. Οὐζούγιαννης
» 9	Γεώργιος Ἐ. Λεοντόκης	Σοφία Β. Παπούλια	Brockton, Mass.	Αἰδ. Τιμόθεος Χούντρας
» 9	Δημήτρ. Ι. Τσακμάκης	Εὐγενία Κ. Ζαχάρδον	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» 9	Ἀλέξανδρος Α. Σταθάπουλος	Ἀνθὴ Θ. Ἀναγνωστοπούλου	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» 9	Γρηγόριος Θ. Τρεμούλης	Helen Walchock	E. Pittsburgh, Penn.	Αἰδ. Εὐάγ. Παπαδόπουλος
» 9	Πέτρος Γ. Κόκορης	Δέσποινα Ι. Πανῆ	Canton Ohio	Αἰδ. Δημήτριος Μητάκος
» 9	Σταῦρος Π. Κοντελῆς	Lillian Johnson	Oakland, Calif.	Ἀρχιμ. Ἀρσ. Παλλημάρης
» 12	Κωνσταντῖνος Ε. Λιακέας	Ἀλεξάνδρα Ι. Πανταζῆ	Reading, Penn.	Αἰδ. Γεώργιος Νάσης
» 15	Γεώργιος Χ. Ρένκας	Εὐγενία Π. Νικολοπούλου	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δαν. Γκολέμης
» 16	Γεώργιος Α. Ντίνεφ	Jeannette F. Balke	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μάρκος Πετράκης
» 16	Κωνσταντῖνος Α. Δαγλάς	Emily P. Paskvan	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μάρκος Πετράκης
» 16	Ἰωάννης Χατζηθεοδώρου	Εὐσταθία Π. Μπουράνη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μάρκος Πετράκης
» 16	Ἀργύριος Σ. Σκαπελίτης	Εὐτυχία Λαβίδα	Garry, Ind.	Ἀρχιμ. Εἰρ. Κισσαμάτης
» 16	Δημήτριος Ι. Λαμπρινάκος	Ἐριφίλη Α. Καρανάση	Keene, N. H.	Ἀρχιμ. Ἀγαθ. Πετροπούλου
» 16	Πέτρος Βελιάνος	Εὐανθία Ν. Ματατσίου	Sault Ste. Marie, Mich.	Αἰδ. Στ. Σαρογιαννολάου
» 16	Ἀναστάσιος Σ. Τοπάλης	Ἄννα Ἡλία	Newark, N. J.	Αἰδ. Νικ. Παπαδημητρίου
» 16	Νικόλ. Κ. Ἀγγελικουῆς	Σοφία Ι. Λεονίου		
» 16	Ἀγγελος Λαδάς	(Τὸ γένος Γκάλα)	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Ἰωαν. Δουλιγεράκης
» 16	Εὐάγγ. Β. Παπαδόπουλος	Μαρία Δ. Παπαδοπούλου	Mansfield, Ohio	Ἀρχιμ. Ἀνθ. Κωνσταντινίδης
» 16	Θεοφάνης Α. Βελισσαρίου	Στέλλα Κ. Κιρκήση	Muskegon, Mich.	Ἀρχιμ. Ἀγγελος Βρετίτας
» 16	Ἰωάννης Δ. Σκόλλης	Βασιλική Ι. Κατσιμαντᾶ	Brockton, Mass.	Αἰδ. Τιμόθεος Χούντρας
» 16	Χρήστος Γιαννακόπουλος	Φωτεινὴ Γ. Αἰθωλῆ	Milwaukee, Wisc.	Ἀρχιμ. Βενιαμίν Κόλλιας
» 16	Ἀνδρέας Κ. Ἀθηνασιάδης	Χριστίνη Κ. Πεταλᾶ	Fitchburg, Mass.	Αἰδ. Ἰωάννης Μιχαηλίδης
» 16	Θεόδωρος Δ. Παπαθεοδώρου	Χαρίκλεια Θ. Τσαχανῆ	Cambridge, Mass.	Ἀρχιμ. Θεόφ. Σπυρόπουλος
» 16	Ἰωάννης Ι. Μανιάτης	Μαρία Ι. Χοχλιδάκη	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» 16	Δημήτριος Θωμᾶς	Σταυρούλα Δ. Κουτούπη	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
» 16	Λάμπρος Α. Κόκκινος	Ἑλένη Α. Παράσχου	Lowell, Mass.	Αἰδ. Δημήτριος Σγούρος
» 16	Λάμπρος Παπαγεωργίου	Ἀγγελικὴ Δ. Τσιάνη	Worcester, Mass.	Οἰδ. Ἐμμ. Παπαστεφάνου
» 16	George Bersan	Εἰρήνη Κ. Λοῦζου	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χρ. Ἀργυρίδης
» 17	Ἡλίας Δ. Παπαδόπουλος	Χρυσάνθη Χ. Ἀλετρά	New York City	Αἰδ. Νικ. Ἀνδρεοπούλου
» 21	Κων. Ι. Τσουτσάνης	Saveta E. Gavas	Dayton, Ohio	Αἰδ. Ἰωάννης Βουρνάκης
» 22	Γεώργιος Α. Καλαμαράς	Θεοπίστη Κ. Χατζηγιάννη	Manchester, N. H.	Ἀρχιμ. Ἰωάν. Ἀνδρεάδης
» 23	Κωνσταντῖνος Φ. Γιακουμῆς	Julia Kirtak	Canton, Ohio	Ἀρχιμ. Γρηγ. Πανταζώνης
» 23	Πολυζώης Π. Συγγελάκης	Εὐσταθία Κ. Νέου	Asbury Park, N. J.	Αἰδ. Ἰ. Πετρόπουλος
» 23	Ἀχιλλεὺς Η. Φέσος	Μεταξία Ε. Πιτσιλάδη	Manchester, N. H.	Αἰδ. Νικόλαος Μενίδης
» 23	Γεώργιος Μ. Πονηδός	Ἀντωνία Δ. Στελλιάδη	Perth Amboy, N. J.	Ἀρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
» 23	Δημήτριος Δ. Δοριζας	Ἄννα Μ. Μαδιᾶ	Astoria, L. I., N. Y.	Αἰδ. Δημ. Παπαντωνίου
» 23	Ἰωάν. Π. Σαρογιαννολάου	Ἀφροδίτη Κ. Ζαφειρή	Philadelphia, Penn.	Αἰδ. Καλλ. Χατζηλάμπρου
» 23	Τσαννέτος Δ. Σερεμέτης	Ρουμπίνα Β. Μιχαλογιάννη	Bronx, N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμ. Γεωργίου
» 23	Νικόλαος Σ. Μαντέρης	Ἑλένη Α. Ζαχαροπούλου	Kansas City, Kansas	Αἰδ. Σαμεὼν Ἐμμανουήλ
		Βασιλική Α. Γιαννακοπούλου	Syracuse, N. Y.	Αἰδ. Γεώργιος Πετρίδης
			Detroit, Mich.	

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἐβδομάδας καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ Γραφεῖον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I. N. Y.

ΤΟΜΟΣ Γ'. Ἀριθ. 61.

Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ

20 ΙΟΥΝΙΟΥ 1937

Η ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΔΥΟ περίπου εβδομάδας πρὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ἐξηγγέλθη εἰς τὸν Ὁρθόδοξον κόσμον ὡς προάγγελος τῆς ἀπ' αὐτῆς θείας εὐφροσύνης ἡ χάριτι Θεοῦ ἐπελθοῦσα ἀποκατάστασις τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθοδόξων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Ὡς εἶχομεν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης προαναγγεῖλει, ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ τὰς κανονικὰς διατυπώσεις συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱ. Κανόνας καὶ τὴν προᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἀναγορευθεῖσα ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς Αὐτοκέφαλον, εἰσῆλθῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν κατὰ Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὡς ἡ νεωτάτη αὐτῶν ἀδελφή.

Τὸ γεγονός εἶναι μέγα, τόσο διὰ τὴν ἐν γένει Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὅσον καὶ τοὺς ἐν Ἀλβανίᾳ ἀδελφοὺς ἡμῶν. Δι' ὃ καὶ ἤκομεν εὐλαβικὰ ὑποβάλλοντες συγχαρητήρια πρὸς τὸν τοῦ καλοῦ τούτου αἵτιον τὸν σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βενιαμὴν μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ὅσον καὶ τὸν τὰς σχετικὰς διαπραγματεύσεις ἐπιτυχῶς διεξαγαγόντα Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθον.

Βεβαίως ἡ ἐν τῇ Χώρα ἐκείνῃ πρὸ δεκαετίας ἐκραγεῖσα θλιβερὰ ἀνωμαλία ἔπρεπε καὶ ἡδύνατο νὰ μὴ ἐκραγῇ, διότι πρωτίστως εἰς τὸ Ἀλβανικὸν Κράτος προϋξένησε ζημία. Καὶ δημιουργηθεῖσα ἡδύνατο νὰ ἐπανορθωθῇ ἀμέσως, ἵνα μὴ δοκιμασθῇ τόσο εἰς τὴν θαυμάσια ὀρθόδοξον συνείδησίν του τὸ ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξον Πλήρωμα Ἑλλήνων καὶ ἀλβανοφώνων Χριστιανῶν.

Ἀλλὰ τώρα χαίρομεν τὴν χαρὰν τοῦ νέου τούτου θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ εἰς τὴν χαρὰν ταύτην τὸ παρελθὸν ρίπτεται εἰς λήθη. Ἡ πικρία τῶν διωγμῶν καὶ ἐξευτελισμῶν μεταβάλλεται εἰς γλυκύτητα, τῇ τοῦ Κυρίου εὐδοκίᾳ. Καὶ ἡ ἐκεῖ πρὸς τὴν παρεμβολὴν τοῦ Χριστοῦ ἀνασυγκροτεῖται καὶ νέα Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ ζωὴ ἐκ νέου ἀναθάλλει.

Ὡς χαιρετίσωμεν ὅθεν τὸ ἔαρ τοῦτο παρὰ τὴν

δριμύτητα τοῦ χειμῶνος, ὅστις παρήλθε, καὶ ἃς εὐχρηθῶμεν γηθοσύνως εἰς τὴν νεαρὰν καὶ τόσον προσφιλῇ Ἐκκλησίαν πλουσίαν τὴν βλάστησιν καὶ χορταστικὴν τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν καρποφορίαν.

Περὶ τούτου δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καμμία ἀμφιβολία.

Ὁ ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξος χριστιανικὸς κόσμος προσφέρει τὴν ἀγαθωτέραν γῆν ἐν Χριστῷ, τῆς ὁποίας ἡ ἀπόδοσις ἐν τῷ παρελθόντι ἀνῆλθεν εἰς τριάκοντα καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν.

Κέκτηται λαμπρὰς Ἐκκλησίας. Μία ἐξ αὐτῶν, ἐν Λαμπόβῳ, κρίσιμα περικαλλῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, ἔχει θησαυρισμένον μέχρι σήμερον τὸν Τίμιον Σταυρόν, φύλακα τῆς Ἐκκλησίας, στήριγμα τῶν πιστῶν καὶ ἀντικείμενον βαθυτάτου σεβασμοῦ μετὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων καθ' ὅλην τὴν Ἡπειρον καὶ Ἀλβανίαν.

Τὴν τιμὴν πρὸς τὴν Οἰκογένειαν ἔχει ἀναγάγει εἰς λατρείαν.

Τὸν πόθον τῆς μαθήσεως ἐκδηλώνει ἀπὸ αἰῶνων. Εἰς τὴν Μοσχόπολιν, πλησίον τῆς Κορυτσᾶς, ἰδρῦθη τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Τυπογραφεῖον. Καὶ μετὰ τὰς γενναιοδωρίας του λαμπρύνει τὰς Ἀθήνας, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἰδιαιτέραν του Πατρίδα.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἔδαφος τυγχάνει προσφορώτατον πρὸς δρᾶσιν τῶν νέων Ἱεραρχῶν, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν ἤδη τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν καὶ εἶναι γνωστοὶ πολὺ πέραν τῶν συνόρων τῆς Χώρας αὐτῶν. Ἀπόφοιτοι ὁ μὲν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων καὶ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας κ. Χριστόφορος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀγυροκάστρου κ. Παντελεήμων, τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς, ὁ δὲ Σεβ. Μητροπολίτης Κορυτσᾶς κ. Εὐλόγιος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λιπαρὰς κάτοχοι παιδείας καὶ ἀπ' ἐτέρου συνετοί, μετριοπαθεῖς, σταθεροὶ εἰς τὴν πίστιν καὶ κλῆσιν αὐτῶν, γινώσται τῆς ἱστορίας καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας, ἐν ἣ ἐγεννήθησαν καὶ εἰς ποιμαντο-

ρίαν κατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐμπνέουσιν ὅλην τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ θὰ ἀρθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των.

Πόσον ὄντως ἱστορικὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ Κληρικῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς καὶ ἡ ὁλότης τῆς Ὁρθοδοξίας ἐμπιστεύονται τὰς τύχας ποιμνίου, περισυλλεγομένου μάλιστα ὑπὸ τὰς θερμὰς πτέρυγας αὐτῶν μετὰ ἔτη ὀρφανείας καὶ στερησέων καὶ πόνων!

Οὕτως οὐδὲ ἀπλᾶς προγράμματος γραμμὰς θὰ ἐτολμῶμεν νὰ χαράξωμεν ἐντεῦθεν. Διότι εἶναι ἐκ τῶν προτέρων βέβαιον ὅτι οἱ τὸ πηδάλιον τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐκκλησίας κρατοῦντες θὰ ἀκολουθήσουν τὴν Θεοχάρακτον γραμμὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἤδη εἰσῆλθον. Μακρὰν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν, ὡς πρέπει νὰ ἴσταται ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, καὶ πλησίον τοῦ λαοῦ των, θὰ τονώσωσι τὸ θρησκευτικὸν φρόνημα, θὰ ἀναστηλώσωσι τὸ κύρος τῶν Ἱ. Κανόνων, θὰ συσφίγξωσι τοὺς δεσμοὺς τῆς Οἰκογενείας, κινδυνεύοντας ἀπὸ τὸν πολιτικὸν γάμον, θὰ περιφρουρήσωσι τὴν πίστιν κατὰ ποικιλωνύμων προπαγανδῶν, θὰ ιδρύσωσι Κατηχητικὰ Σχολεῖα, θὰ καλλιεργήσωσι τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἀλβανικὴν γλῶσσαν τοῦ ποιμνίου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ δύο κλάδους ἐκ τοῦ αὐτοῦ κορμοῦ, θὰ περιθάλψωσι στοργικῶς τὸν ἐνοριακὸν Κλήρον, ὅστις κατὰ τὰ ἔτη τῆς δοκιμασίας ἀνῆλθεν εἰς ἡρωϊκὴν χριστιανικὴν στάσιν, θὰ νομοθετήσωσι διὰ τὴν διοίκησιν τῶν Κοινοτήτων, θὰ περισυλλέξωσι τὴν Μοναστηριακὴν περιουσίαν, θὰ ἀναπτύξωσι τὸ ἔργον τῆς φιλανθρωπίας, θὰ γίνωσι παράγοντες πολιτισμοῦ τῆς Χώρας των καὶ συνεργάται ἀγαθοὶ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ. Διότι οὕτω αἰσθάνεται καὶ οὕτω πολιτεύεται ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πάντοτε καὶ πανταχοῦ. Ὅχι μόνον δὲν ἀντιστρατεύεται εἰς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ πιστῶς ἐφαρμόζει τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου «τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

Πνεῦμα ἀνακαινιστικὸν πνέει ἐν Ἀλβανίᾳ. Καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει καθῆκον νὰ ὑποβοηθῇ εἰς τοῦτο, συντελοῦσα εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν Σχολείων, διὰ τῆς εἰσδύσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ ἀνεξαρτήτως θρησκείας καὶ γλώσσης. Δὲν εἶναι μόνῃ ἡ Ἀλβανία ὅπου χιλιάδες πολιτῶν ἔχουσι διάφορον γλῶσσαν. Καὶ οὔτε ἡ διαφορὰ τῆς γλώσσης πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ εἰς προσπάθειαν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ. Καὶ ἐπὶ πλεόν ἡ Ἀλβανικὴ γλῶσσα, ἐπαναλαμβάνομεν, εἶναι κλάδος τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, λαβὼν διάφορον ἐξέλιξιν καὶ καλλιέργειαν. Ἀλλ' εἶναι γλῶσσα ζωντανή. Ἐχει τὸ ἰδικόν της Ἀλφάβητον, μὲ τὸ ὁποῖον καὶ μόνον δύναται νὰ ἀποδοθῇ τελείως.

Μεγάλῃ ὁμολογουμένως ἡ ἀποστολὴ τῆς νέας

ΙΔΡΥΣΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ

Εὐλαβ. Ἱερατ. Προϊστάμενοι, Ἐντιμ. Διοικ. Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων, Ὁργανώσεων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ Σωματείων καὶ Εὐσεβὲς Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Παντοκράτορος Θεοῦ.

Ἄν ὑπάρχῃ πρόβλημα, τὸ ὁποῖον μὲ ζωηρότητα ἐξαιρετικὴν ἀπασχολεῖ σήμερον συνολικῶς τὴν Ὁμογένειαν ἐν Ἀμερικῇ, τοῦτο εἶναι τὸ τῆς προπαρασκευῆς τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τῶν Διδασκάλων διὰ τὸ μέλλον.

Αἱ κατὰ καιροὺς Γενικαὶ καὶ Τοπικαὶ Κληρικολαϊκαὶ Συνελεύσεις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔφερον αὐτὸ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν.

Ἡ Ἀχέπα καὶ οἱ Υἱοὶ τοῦ Περικλέους, ἡ Γκάπα καὶ οἱ Ἐφρηβοὶ αὐτῆς, ἡ Παναρκαδική, ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Ἑλληνίδων καὶ ἄλλα Σωματεῖα ἔλαβον ἐν Ἐθνικοῖς αὐτῶν Συνεδρίοις σχετικὰς ἀποφάσεις.

Ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος, ἡμερήσιος καὶ ἐβδομαδιαῖος, ἀφιέρωσε πολλάκις ἀρθροῖς ἐνθουσιώδη.

Οἱ κατὰ τόπους Σύλλογοι Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων, οἱ Ἱερεῖς ἡμῶν εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις, αἱ Κοινότητες ἰδιαίτερος, τὸ σύνολον τῶν Χριστιανῶν, ἐχαράκτηρισαν τὸ πρόβλημα ὡς ζωτικὸν καὶ ἐπεῖγον.

Καὶ ἦτο πολὺ φυσικόν, ἀφοῦ πάντες ἐπέισθημεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἤδη, ὅτι ριζώσαντες ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ, ὡς κατ' ἐξοχὴν κέντρα τῆς ζωῆς ἡμῶν ἔχομεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινότητά.

Τῶν δημοσιευμάτων δὲ τούτων καὶ συζητήσεων τὸ ἀποκρυσταλλωμένον πόρισμα εἶναι, ὅτι ὁ Ἱ. Κλήρος καὶ οἱ Δι-

Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Φέρει τὴν εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Δέχεται τὰς εὐχὰς τῶν Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Θὰ ἔχῃ τὴν συνεργασίαν τῶν ἐκ τοῦ ποιμνίου τῆς παραγόντων καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸν πέριξ αὐτῆς.

Νομίζομεν, ὅτι ἀκούομεν τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀποκαλύψεως νὰ λέγῃ εἰς αὐτήν:

«Ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν.»

Συγχαίρομεν καὶ ἡμεῖς τοὺς διοικούντας τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεράρχας, εὐχόμενοι αὐτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ αὐτῶν, ὅπως βαδίζωσι σθεναρῶς διὰ τῆς ἀνεωγμένης ταύτης θύρας τὴν ὁδὸν τῆς κλήσεως αὐτῶν.

Ἰσως, ἡ ὁδὸς αὕτη ἐν τισὶ νὰ εἶναι καὶ ἀνάντης, ἀλλ' ὁδηγεῖ πρὸς τὸν στέφανον, ὅστις, ὅταν πρὸ παντὸς φέρῃ ἀκάνθας, ἐξασφαλίζει νίκην, τιμὴν καὶ ἀθανασίαν.

δάσκαλοι τῆς αὐρίου πρέπει νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς ἐνταῦθα Νέας Γενεᾶς.

Καὶ εἰς τὸν κοινὸν τοῦτο πόθον ἀπαντῶσι συγκινητικῶς στρατιὰ ζηλωτῶν Ἑλληνοπαίδων, ἐδῶ γεννηθέντων, οἱ ὅποιοι μετ' ἀγωνίας ἀναμένουσι τὴν εὐλογημένην ὥραν νὰ μορφωθῶσι δεόντως καὶ ἀναδειχθῶσιν οἱ μέλλοντες Διδάσκαλοι καὶ Κληρικοὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικοῦ Γένους.

Ταῦτα ὄθεν ἔχουσα ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ὑπ' ὄψει καὶ ὑπὸ τῆς ἐκθύμου τῶν ἐπισήμων παραγόντων γνώμης ἐνισχυθεῖσα, ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς, ὅπως μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν, μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Α. Θ. Παναγότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα τῆς παρὰ πάντων ὑποστηρίξεως προῶν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σωτηρίου τούτου σχεδίου, ὑπὸ τὰς ἐξῆς γενικὰς γραμμὰς.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ καλεῖ τὴν Νέαν Γενεὰν νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Ἀμερικῆς τοὺς μέλλοντας Κληρικοὺς καὶ Διδασκάλους αὐτοῦ.

Διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν νέων Κληρικῶν καὶ Διδασκάλων ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἰδρύει ἐνταῦθα Ὁρθόδοξον Θεολογικὴν Σχολήν, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς ταύτης ἀρχίζει ἀπὸ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον.

Εἰς τὴν σχολὴν ταύτην θὰ προσλαμβάνωνται ἀπόφοιτοι Ἀμερικανικῶν HIGH SCHOOLS καὶ Ἑλληνικῶν Γυμνασίων.

Πάντες οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς θὰ εἶναι ἐσωτερικοί, καταβάλλοντες ἐλάχιστον ποσὸν κατὰ μῆνα διὰ τὴν τροφήν των μόνον.

Ἡ ἐν αὐτῇ φοίτησις θὰ εἶναι διετής.

Μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν ἐκ τῆς Σχολῆς ταύτης οἱ μαθηταὶ θὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης ἢ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἔνθα συμπληροῦντες τὰς σπουδὰς των καὶ ἀποκτίνοντες δίπλωμα Θεολογίας καὶ Παιδαγωγικῶν θὰ ἐπανερχονται ἔτοιμοι εἰς ὑπηρεσίαν τῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ μεγάλου ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς ταύτης, περιλαμβάνον κύκλον διετῆ, ἔχει ὡς ἑπεται:

Α'. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Ἱστορία Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης. Διδασκαλία τῆς γλώσσης αὐτῶν. Κατήχησις. Στοιχεῖα Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, Ποιμαντικῆς καὶ Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Στοιχεῖα Κηρυγμάτων καὶ Ὁμιλιῶν. Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Β' ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΑ

Στοιχεῖα Λειτουργικῆς. Πρακτικὴ ἐξάσκησις εἰς ὁμοίμορφον Τελετουργικόν.

Μουσικὴ Βυζαντινὴ καὶ Εὐρωπαϊκὴ. Διδασκαλία καταρτισμοῦ Ἐκκλησιαστικῶν Χορωδιῶν.

Γ'. ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Νεώτεροι καὶ Ἀρχαῖοι Ἑλληνες Συγγραφεῖς. Γραμματικὴ. Συντακτικόν. Συνθέσεις.

Δ' ΑΓΓΛΙΚΑ

Κλασσικοὶ Συγγραφεῖς.

Ε'. ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Ἱστορία Ἀρχαίας Ἑλλάδος, Ρωμαϊκῆ, Βυζαντινῆ καὶ Νεωτέρας.

Ἱστορία τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ αὐτῆς.

Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασποράς.

Ἱστορία τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ.

Ἱστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου καὶ τῶν Κοινοτήτων αὐτῆς.

Ἱστορία τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικοῦ Τύπου.

Ἱστορία καὶ Λειτουργία τῶν ἐν Ἀμερικῇ Μεγάλων Ἑλληνικῶν Ὁργανώσεων καὶ τῶν λοιπῶν Σωματείων καὶ Συλλόγων.

Ἱστορία τῶν λοιπῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ λειτουργία τῶν Κοινοτήτων αὐτῶν.

Ἱστορία καὶ δρᾶσις τῶν ἄλλων ἐν Ἀμερικῇ Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

ΣΤ'. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

Τρόπος ὁργάνωσης καὶ λειτουργίας Κοινοτήτων. Κανονισμοὶ αὐτῶν.

Τρόπος καταγραφῆς τῶν κατὰ Κοινότητα Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων Χριστιανῶν.

Οἰκονομικὸν σύστημα τῶν Κοινοτήτων.

Καταστιχογραφία, Γραφομηχανή, Πολύγραφος.

Ζ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Κοινωνικὴ μόρφωσις τῶν μαθητῶν. Στοιχεῖα Παιδαγωγικῆς. Λειτουργία τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Η'. ΓΕΝΙΚΑ

Ὑγιεινὴ, Ζωγραφικὴ, Γυμναστικὴ, Ἀνθοκομία.

Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς θέλει κανονίσει τὰς λεπτομερείας τοῦ προγράμματος τούτου, αἱ ὁποῖαι θὰ δίδονται ἀμέσως παντὶ τῷ αἰτούντι.

Τὸ κτίριον πρὸς λειτουργίαν τῆς Σχολῆς μεθ' ὅλων τῶν ἀπαιτούμενων ἐγκαταστάσεων εἶναι κατὰ πάντα ἕτοιμον καὶ ἐλεύθερον παντὸς χρέους.

Διὰ τῆς Σχολῆς αὐτῆς ἀνοίγεται μία νέα σελὶς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν αὐτοῦ.

Εἶναι εὐνόητος ἐπομένως ἡ ἀνάγκη τῆς Σχολῆς ταύτης.

Καὶ ἵνα λειτουργήσῃ καὶ ἀποδώσῃ τοὺς ζητούμενους καρπούς, ποιούμεθα ἐκκλησίαν πρὸς τὸν Ἱ. Κλήρον, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων, Ὁργανώσεων καὶ Συλλόγων, τὸν Ἑλληνικὸν Τύπον καὶ τοὺς Ὁμογενεῖς ἐν γένει καὶ ἀπεκδεχόμεθα τὴν ἡθικὴν καὶ ὕλικήν συνδρομὴν πάντων.

Οἱ θέλοντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτήν, παρακαλοῦνται νὰ ἐτοιμασθῶσιν, ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὴν σχετικὴν αἴτησιν, συμφώνως πρὸς τὴν νέαν προκήρυξιν, τὴν ὁποῖαν θὰ δημοσιεύσωμεν μετὰ δύο ἐβδομάδας.

Ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐπικαλούμενοι τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου Τριάδος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ὁποίας ἡ Σχολὴ αὕτη ἐτέθη, διατελοῦμεν,

Μετ' εὐχῶν θερμῶν καὶ πολλῆς ἀγάπης

† Ὁ Ἀμερικῆς ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ὁρθόδοξον Παρατηρητήν,

Ἐχω μίαν ἀπορίαν τὴν ὁποίαν σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ λύσετε.

Ἐπιτρέπεται νὰ κάνουν αἱ Κοινότητες καὶ τὰ διάφορα ἄλλα Σωματεῖα χοροεσπερίδας κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν;

Διαβάζω τακτικὰ τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας καὶ ἀκούω τὰ Ἑλληνικὰ προγράμματα. Ἐκεῖ βλέπω καὶ ἀκούω πῶς γίνονται μεγάλαι διασκεδάσεις. Τὸ νὰ γίνωνται δὲν εἶναι κακόν, ἀλλὰ νὰ τελοῦνται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἡμέραι εἶναι πένθους, δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ὀρθόν.

Εἰς τὸ Σχολεῖον τὸ Ἑλληνικὸν καὶ Κατηχητικόν, πού φοιτῶ, ὁ Ἱερεὺς μας μᾶς διδάσκει ὅτι οὔτε εἰς τὸ θέατρον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πηγαίνομεν.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε.

Μετὰ σεβασμοῦ

ΑΘΗΝΑ ΣΑΜΗΤΑ
Μαθήτρια στ' τάξεως

Fall River Mnss.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐχάρημεν πολὺ, πὺν ἐλάβομεν ἐπιστολὴν ἀπὸ μίαν Ἑλληνοπούλαν καὶ μάλιστα μαθήτριαν τοῦ Κοινοτικῷ Ἑλληνικοῦ Σχολεῖου. Καὶ ἡ χαρὰ μας ἐδιπλασιάσθη ὅταν εἶδαμε ὅτι ἐνδιαφέρεται γιὰ τόσο γενικὰ ζητήματα, πὺν ἀφοροῦν τὴν πίστιν μας καὶ τὴν ἐσέβειάν μας ὡς Ὁρθόδοξον Ἑλλήνων ἐδῶ στὴν ξενητιά.

Πολὺ καλὰ σᾶς ἐδίδαξε ὁ Ἱερεὺς σας ὅτι δὲν ἐπιτρέπονται τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστὴν χοροεσπερίδες. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ τηροῦν οἱ ὁμογενεῖς μας πρέπει οἱ Διδάσκαλοι καὶ οἱ Ἱερεῖς μας νὰ τὸ διδάσκουν καὶ νὰ ἐπιμένουν νὰ ἐφαρμοσθῇ. Φροντίσατε νὰ τὸ ἐφαρμόζετε καὶ ἂς εὐχόμεθα ὅλοι οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι νὰ πειθοῦν νὰ τὸ ἐφαρμόζουν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Galveston, 12 Μαΐου 1937

«Ὁρθόδοξον Παρατηρητήν»,

Σᾶς παρακαλῶ, ὅπως διὰ τῆς στήλης «Λύσεις Ἀποριῶν» ἀπαντήσετε εἰς τὴν κάτωθι ἐρώτησιν: Ἐὰν ὁ Ἱερεὺς ὁ τελῶν τὸ μυστήριον τῆς Βαπτίσεως δύναται νὰ εἶναι καὶ ὁ ἀνάδοχος τὴν ἰδίαν στιγμὴν.

Μεθ' ὑπολήψεως Π. Α.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐὰν μὲν ὁ Ἱερεὺς εἶναι ἄγαμος, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας νὰ γίνετα ἀνάδοχος. Ἐὰν δὲ εἶναι ἔγγαμος ὁ Ἱερεὺς, μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ εἶναι ὁ τελῶν Ἱερεὺς ἀνάδοχος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Ἡ σεβαστὴ Διεύθυνσις τοῦ «Ὁρθόδοξου Παρατηρητοῦ» παρακαλεῖται νὰ μᾶς λύσῃ τὴν ἐξῆς ἀπορίαν:

«Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, ἐλθὼν εἰς γάμον μετὰ γυναῖκος χήρας, ἐπιτρέπεται νὰ χειροτονηθῇ Ἱερεὺς;

Μετὰ τιμῆς

Γ. ΓΡΟΥΜΠΟΣ, Denver, Colorado

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ὁχι. Τοῦτο ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸν 18ον κανόνα τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Detroit, Mich., 16 Μαΐου 1937

«Ὁρθόδοξον Παρατηρητήν».

Παρακαλῶ ὅπως γνωρίσητε ἡμῖν διὰ τοῦ Περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐὰν ἐπιτρέπεται νὰ γίνουν σύζυγοι ἄρρεν καὶ θῆλυ (μὴ συγγενεῖς) βαπτισθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀναδόχου.

Μεθ' ὑπολήψεως

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΟΣ
1402 Mark Ave.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐπιτρέπεται. Ἡ πνευματικὴ συγγένεια προερχομένη ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας τοῦ ἀναδεκτοῦ καὶ ἀναδόχου.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Ἐν Νέα Ὑόρκῃ τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 1937

Ἀξιότιμον Διεύθυνσιν τοῦ Ὁρθ. Παρατηρητοῦ,

Ὅταν ἀπέθανε ὁ πατέρας τῆς γυναίκας μου τῆς εἶπαν μερικὰ συγγενικά της πρόσωπα ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ σαράντα ἡμέρας.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε ἐὰν εἶνε σωστὸ αὐτό.

Portsmouth, N. H.

T. Π.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ὁχι μόνον δὲν εἶνε σωστὸ αὐτὸ ἀλλὰ εἶνε καὶ ἀσεβὲς καὶ παράλογον. Εἶνε ἀσεβὲς διότι δίνει τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε τόπος διασκεδάσεως ἀναρμοστος διὰ τὸν χριστιανὸν ὁ ὁποῖος πενήθορεῖ. Εἶνε παράλογον διότι α' ἀκριβῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν κυρίως δύναται μία πονεμένη ἀπὸ τὸν θάνατον καρδιά νὰ ἀντίλησῃ παρηγορίαν καὶ β' διότι πολὺ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν ἔχει τὸ καθῆκον ὁ χριστιανὸς κατὰ τὰς σαράντας ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου ἐνὸς προσφιλοῦς του προσώπου νὰ προσεύχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὥρισε νὰ γίνετα μνημόσυνον τοῦ θανάτου τοῦλάχιστον τὴν 3ην, τὴν 9ην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ τὴν 40ην ἡμέραν.

Ἐπομένως ὅχι μόνον ἐπιτρέπεται ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται νὰ πηγαίῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐὰν εἶνε δυνατόν καὶ κάθε ἡμέραν.

Καθιστῶμεν γνωστὸν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς ὁμογενεῖς, ὅτι ἓνα καὶ μόνον περιοδεύοντα ἀνταποκριτὴν ἔχει ὁ «Ὁρθόδοξος Παρατηρητής» καὶ οὗτος εἶναι ὁ κ. Γεώργιος Ἀλεξάνδρου, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀνατεθῇ ἡ ἐγγραφὴ συνδρομητῶν καὶ ἡ ἀνανέωσις ἐγγραφῶν. Τὸ ἴδιον διὰ περισσότεραν εὐκολίαν τούτου δύναται νὰ κάμουν καὶ οἱ ἱερεῖς. Οὐδεὶς ἄλλος λαϊκὸς εἶνε ἐπιτετραμμένος εἰς τοῦτο καὶ δηλοῦμεν ὅτι δὲν φέρομεν καμμίαν εὐθύνην δι' εἰσπράξεις ὑπὸ ἄλλου.

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Εἶναι γνωστὸν ποῖαν συμβολὴν προσφέρει ἡ μουσικὴ εἰς τὴν Θεῖαν Λατρείαν καὶ ἡ εὐλαβικὴ καὶ ἱεροπρεπὴς ἐκτέλεσις τῶν διαφόρων Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ Ἀκολουθιῶν. Ἄν μάλιστα κατορθοῦτο, πάντες οἱ ψάλλοντες καὶ τελετουργοῦντες νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν συντονισμένην ἀσκήσιν καὶ τὰ τελούμενα νὰ ἐμφανίζονται ὁμοιοτρόπως, ἡ Θεία Λατρεία θὰ προσελάμβανε καὶ πάλιν τὴν ἀρχαίαν μυστικοπάθειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν, ἡ ὁποία εἶναι τόσον ἰδιόζουσα εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν.

Πρὸς μίαν τοιαύτην κατεύθυνσιν ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἔστρεψε πρὸ καιροῦ τὴν προσοχὴν καὶ προσπάθειαν αὐτῆς καὶ τῶν συνεργατῶν της, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν.

Τοιοιτοτρόπως τὸ Μουσικὸν Πρόγραμμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς δύναται νὰ διαγραφῇ ὡς ἑξῆς:

1. Νὰ διατηρήσωμεν καὶ ἐν Ἀμερικῇ τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν Παράδοσιν, ἡ ὁποία εἶναι ἀδιάκοπος συνέχεια τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μουσικῆς μορφώσεως καὶ ἐκδηλώσεως.

2. Νὰ διδάσκωμεν καὶ νὰ καλλιεργῶμεν εἰς τὴν Νέαν μας Γενεάν τὴν πίστιν, ὅτι ἡ Θεία Λατρεία, τὰ Μυστήρια, αἱ Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι καὶ ἡ Μουσικὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διαφέρουν ριζικῶς ἀπὸ τὰς τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν.

3. Νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν διακόσμησιν τῶν Ἐκκλησιῶν μας καὶ τὴν τέλεσιν τῶν Ἱ. Μυστηρίων καὶ Ἀκολουθιῶν εἰς τὸ παλαιὸν τῶν εἰ δυνατόν μεγαλεῖον.

4. Νὰ προσελκύωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας συνεχῶς τὸν εὐσεβεῖ λαόν μας καὶ πρὸ πάντων τὴν Νέαν μας Γενεάν, ἣτις ἔχει ὅλα τὰ στοιχεῖα δι' ἀνάπτυξιν ζωηροῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ ζωῆς.

5. Νὰ παρουσιάσωμεν ψηλαφητὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδοξίας περὶ τῆς ἁγιαστικῆς δυνάμεως καὶ ἀποτελεσματικότητος τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τελουμένων.

6. Νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν προσπάθειαν τῶν Κοινοτήτων, ὅπως καταρτισθοῦν εἰς ὅλας τὰς Κοινοτήτάς μας Χορωδία καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν Νέαν Γενεάν.

7. Νὰ εἰσαγάγωμεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἑθνικὴν Μουσικὴν μας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν καὶ τὰ Ἑλληνικά καὶ Κατηχητικά Σχολεῖα, οὕτως ὥστε νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς ὅλους μας τὸ μουσικὸν θρησκευτικὸν αἰσθημα, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ νὰ γίνῃ κτῆμα ὅλων μας καὶ μέρος τῆς ζωῆς μας, καὶ σύντομα νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ὥρα καὶ εὐσεβῆς συνήθεια νὰ ψάλλῃ ὁ λαὸς ὅλος, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χριστιανικῇ Οἰκογενείᾳ, εἰς τὰς διαφόρους συγκεντρώσεις καὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας ἀκόμη, ὅπως εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ νέοι δὲν θὰ παραπονῶνται, ὅτι δὲν ἐννοοῦν τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, καὶ δι' αὐτὸ δὲν φοιτοῦν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας.

8. Νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας μας τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ἀρμονίαν, ὥστε νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ εὐπρέπεια ἐκείνη, ἣτις τόσον καταγοητεύει τοὺς ἐκκλησιαζομένους.

9. Νὰ καταρτισθοῦν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ χορωδίαί μας καὶ νὰ ψάλλουν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὥστε ὅταν συναντῶνται ἐν πολλαῖς εὐκαιρίαις νὰ παρουσιάζωνται ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας πολυπληθεῖς.

10. Νὰ καθορίσωμεν τὸν χρόνον τῆς Θείας Λειτουργί-

ας, ὥστε νὰ παύσουν τὰ παράπονα, ὅτι αὕτη διαρκεῖ πολὺ.

Ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω προγράμματος δεχόμεθα εὐχαρίστως τὰς γνώμας παντὸς ἐκ τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ.

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν δὲ τοῦ προγράμματος τούτου ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἀπεφάσισε τὸ μὲν νὰ καταρτίσῃ Εἰδικὸν Τυπικὸν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων Μυστηρίων καὶ Ἱ. Ἀκολουθιῶν, τὸ δὲ νὰ ἐκδώσῃ τὰ κατάλληλα Μουσικὰ Βιβλία, διὰ τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὅρθρον, τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, διὰ τὰ Μυστήρια Βαπτίσεως, Γάμου κλπ., διὰ τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας Κηδεῶν, Μημουςύνων κλπ., διὰ τὰς διαφόρους Δοξολογίας καὶ ἄλλας τελετάς. Πρὸς ἐκδοσιν τοιούτων Μουσικῶν Βιβλίων προκηρύσσει διαγωνισμὸν προσεχῶς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐκτυπώσαντες ἤδη, παραδίδομεν εἰς τὸν Ἱ. Κλήρον, τὰ Ἐντιμ. Διοικητικά Συμβούλια, τοὺς Ἑλλογ. Διδασκάλους καὶ τὸν εὐσεβεῖ Ἑλληνικὸν Λαὸν τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐναρμονισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Χρήστου Βρυωνίδου, ὡς καὶ ἐν τῷ φύλλῳ 58 τοῦ «Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ» ἔχει ἀναγγελλθῇ. Τὸ Μουσικὸν τοῦτο Βιβλίον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν Νέαν Γενεάν, διὰ τοῦτο καὶ παραδίδομεν αὐτὸ ἰδιαιτέρως εἰς ταύτην μὲ τὰς γλυκύτερας τῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν.

Ἐχει δὲ τὸ Μουσικὸν τοῦτο Βιβλίον τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα, τὰ ὁποία τὸ καθιστοῦν πρωτότυπον καὶ μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του:

α'. Εἶναι τονισμένον εἰς τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν καὶ ἐνηρμονισμένον εἰς τετραφωνίαν, ὥστε νὰ ἱκανοποιῇ τὸ μουσικὸν θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν μεγαλειτέρων καὶ τῶν νέων.

β'. Περιλαμβάνει δύο λειτουργίας, ἥτοι μίαν διὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἐπισήμους Ἑορτάς, καὶ μίαν ἄλλην συντομωτέραν διὰ τὰς μαθητικὰς Λειτουργίας καὶ τὰς καθημερινάς.

γ'. Περιέχει ἐκτὸς τῶν ψαλλομένων ὑπὸ τῆς χορωδίας καὶ ὅλας τὰς αἰτήσεις καὶ μυστικὰς εὐχὰς τοῦ Ἱερέως, ὥστε δι' αὐτοῦ τοῦ βιβλίου νὰ δύνανται οἱ πιστοὶ νὰ παρακολουθοῦν ὅλην τὴν λειτουργίαν.

δ'. Δι' αὐτοῦ τοῦ βιβλίου ἡ Θεία Λειτουργία θὰ διαρκῇ μίαν μόνον ὥραν.

ε'. Ἐχει καὶ μουσικὴν δι' ὄργανον, ὥστε τὸ βιβλίον νὰ χρησιμοποιεῖται καὶ κατ' οἶκον.

στ'. Εἶναι καλοδεμένον, εὐχρηστον καὶ ἐξαιρετικὰ εὐθηνόν. Ἡ τιμὴ μου ὠρίσθη μόνον 75 σέντς, ἥτοι πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως καὶ βιβλιοδετήσεως.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν καὶ προτρεπόμεν τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερατικούς Προϊσταμένους, τὰ Ἐντιμότατα Κοινοτικά Συμβούλια καὶ τοὺς Ἑλλογίμους Διδασκάλους, ὅπως, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν θυσίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου τούτου, ζητήσωσι τὰ ἀνάλογα σώματα καὶ θέσωσι τὸ σύστημα τοῦτο εἰς ἐφαρμογὴν τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ προσεχῶς Σεπτεμβρίου.

Ἄν ἡ Θεία Λειτουργία ἀρχίσῃ εἰς ἐκάστην Ἐκκλησίαν ὥραν 10:30 ἀκριβῶς, τὸ δὲ κήρυγμα διαρκῇ μόνον 15-18 λεπτά, οἱ Χριστιανοὶ θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὰς οἰκίας των πρὸ μεσημβρίας.

Λεπτομερεῖς ὁδηγίας περὶ τούτου θέλομεν δώσει εἰς τὸ προσεχές.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΝΤΕΣ
ΑΠΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ HIGH SCHOOLS
ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΕΣ

ΔΕΝ θά υπάρξη καὶ τὸ θέρος τοῦτο Κοινότης εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θά ἀποφοιτήσουν τοῦλάχιστον 2-3 Ἑλληνοπαῖδες ἀπὸ τὰ Γυμνάσια, εἴτε ἐμπορικὰ Γυμνάσια εἶναι ταῦτα εἴτε κλασσικά. Εἰς τὰς μεγαλειτέρας μάλιστα τῶν Κοινοτήτων ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνοπαίδων ἀποφοίτων θά ἀνέλθῃ εἰς πολὺ ἀξιοσέβαστον σημεῖον. Καὶ εἶνε καθήκον τῶν Ἱερατικῶν Προϊσταμένων καὶ τῶν Κοινοτήτων νὰ ἐκδηλώσουν τὴν χαρὰν τῶν καὶ νὰ δείξουν τὸ μεγαλιτέρον ἐνδιαφέρον ἐπὶ τῇ ἀποφοιτήσει τῶν νεαρῶν τούτων θλαστῶν. Μία συγκέντρωσις ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ ἢ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ναοῦ, ἐν μικρὸν δῶρον, ἐν γένει μία τιμητικὴ ἐκδήλωσις ὑπὲρ αὐτῶν, θά ἦτο μία ὥραία χειρονομία καθόσον τοῦτο θά ἐνεφύτευεν εἰς τὴν ἐνθουσιῶσαν νεολαίαν τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ὁμογένεια ἐνδιαφέρονται μεγάλως δι' αὐτήν. Ἐπίσης θά ἦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καλόν, ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως τῶν πτυχίων εἰς αὐτοὺς παρευρίσκεται, εἰ δυνατόν, ἀντιπρόσωπος τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος, ἀπαραιτήτως δὲ ὁ Ἐφημέριος. Ἐχει πολλὰ νὰ ὠφελῇ καὶ ἡ Ὁμογένειά μας καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ἐκ τῆς ὥραίας ταύτης χειρονομίας. Τοῦτο δὲ εἶνε τοσοῦτ' ὡς μάλλον ἀνάγκη νὰ γίνῃ ὅσ' ὅσον θά θεωρηθῇ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν νέων ὅτι ἡ φροντίς μας διὰ τὴν νέαν γενεάν δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς τάξεις τοῦ κοινοτικοῦ σχολείου καὶ τοῦ Κατηχητικοῦ ἀλλ' ἐκτείνεται στοργικῶς εἰς τὴν μετασχολικὴν αὐτῶν πορείαν. Ὅλιγον κατ' ὀλίγον θά ληφθοῦν καὶ ἄλλα μέτρα διὰ τῶν ὁποίων ἡ νέα μας γενεὰ νὰ βλέπῃ καὶ αἰσθάνεται στενὸν τὸν σύνδεσμόν της μὲ τὸ ἐκκλησιαστικο-φυλετικόν μας σύνολον ἐν Ἀμερικῇ.

—:—

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΥΝΙΔΑ

ΠΟΛΥ ἐνθαρρυντικὰ πράγματα ἐπιστέλλει ἀπὸ τὴν Τύνιδα τῆς Βορείου Ἀφρικῆς ὁ Ἑλλήν Πεζοπόρος κ. Α. Σπυρόπουλος. Εἰς τὸ βορειότερον ἄκρον τῆς μεγάλης ἐκείνης Ἠπείρου, εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Γαλλίας ἥδη κατεχόμενον Τούνεζι, ὑπάρχει Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Κοινότης, μὲ ὥραϊον Ναὸν τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Παρὰ τὸν Ναὸν κεῖται συγκρότημα ὅλον κοινοτικῶν κτιρίων ἀξίας ἕξ περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων Γαλλικῶν, ἀποφερόντων ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα ἑκατὸν πενήντα χιλιάδων φράγκων. Ἡ Κοινότης ὀργανώθη πρὸ 275 ἐτῶν καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν ἐν λόγῳ πόλιν ἐθεώρησαν μεγάλην ὑποχρέωσίν των νὰ προικήσουν τὴν Κοινότητά των μὲ σπουδαῖα κληροδοτήματα, ὥστε εἰς τὸ ἀπομακρυσμένον μέλλον νὰ μὴ ἐπέλθῃ κρίσις εἰς τὰ οἰκονομικά της. Ἀξίον ἰδιαιτέρας ἐνταῦθα ἀναγραφῆς

εἶνε ὅτι οἱ Ἕλληνες οἱ διαμένοντες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὀργανώσεως τῆς Κοινότητος ἐν Τύνιδι—καὶ δὲν ἦσαν ἄνω τῶν 110—ἀπεφάσισαν παμψηφεὶ καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν πολλῶν ἐπεβάρυνον τὰ ἐμπορεύματά των μὲ φόρον 1—2 ο), τὸν ὁποῖον προθυμότατα προσέφερον ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ διὰ νὰ μὴ κλονισθῇ οὗτος οὐδὲ τὸ παράπαν εἰς τὸ μέλλον. Αὐτὸ θά πῃ ζῆλος ἀκραιφνής!

—:—

ΑΙ ΛΑΪΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΕΙΣ τὴν Νίκαιαν τῆς Γαλλίας ἔλαβε χώραν, τελευταίως, Διεθνὲς Συνέδριον Λαϊκῶν Παραδόσεων. Τὸ Συνέδριον τοῦτο, τὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἀπησχολήθη σπουδαιότατα μὲ τὴν διατήρησιν τῶν παραδόσεων, χριστιανικῶν ἢ προχριστιανικῶν, ὅλων τῶν Λαῶν τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Εὐρώπης. Καὶ τὸ κίνημα αὐτὸ πρέπει νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν ἰδιαιτέρως ἡμῶν. Διότι ἡμεῖς ἔχομεν τὰς εὐγενεστέρας, τὰς ὠραιότερας καὶ τὰς θετικωτέρας τῶν παραδόσεων. Ἡ ἱστορία τῶν ὁμογενῶν, αἱ πρόοδοι καὶ αἱ ἐπιδόσεις αὐτῶν δὲν στηρίζονται παρὰ ἐπὶ τῶν ὥραίων μας παραδόσεων. Καὶ αὐτὰς τὰς παραδόσεις μας ὀφείλομεν νὰ μελετήσωμεν πρωτίστως καὶ ἡμεῖς καὶ νὰ τὰς διατηρήσωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Ἡ εὐγένεια τοῦ χαρακτῆρος, ἡ φιλοξενία, ἡ πίστις μας καὶ ὁ ἐνθουσιασμός μας στηρίζονται ἀκριβῶς ἐπάνω εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν παραδόσεων μας. Ἐὰν ἄλλοι θεωροῦν καθήκον των νὰ φυλάσσουν ἀγρύπνως τὰς παραδόσεις των, ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς ζήτημα φιλοτιμίας, ὡς ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου τὴν διακράτησιν τῶν πλουσιωτάτων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως παραδόσεων μας. Καὶ ὅσον περισσότερον μελετῶμεν αὐτὰς τόσον περισσότερον θά τὰς ἐκτιμήσωμεν καὶ θά τὰς καλλιεργήσωμεν μὲ πᾶσαν θυσίαν.

—:—

ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ

ἮΤΟ ἐπιτυχὴς ἡ ἀπόφασις ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς τιμωρῶνται ἐν Ἑλλάδι ὅσοι βλασφημοῦν δημοσίως. Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου ἐτέθη—ἔστω καὶ ἄργά—εἰς ἐφαρμογὴν ὁ σχετικὸς νόμος ὅπως τιμωρῶνται αὐστηρὰ οἱ βλασφημοῦντες τὰ Θεῖα καὶ Ἱερά. Καὶ εἶνε συμφωνότατος ὁ νόμος αὐτός μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς τρίτης ἐντολῆς, τῆς δοθείσης ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ: «οὐ λήψει τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ». Βλασφημία δὲ εἶνε νὰ ἐκφραζώμεθα κακῶς κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς θρησκείας, κατὰ τῶν Ἀγίων καὶ κατὰ τῶν Ὁσίων καὶ Ἱερῶν. Δυστυχῶς πολλοὶ ὁμογενεῖς καὶ ἐδῶ δὲν εἶναι ἀκόμη ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν αὐτὴν τοῦ νὰ βλασφημοῦν εἰς πᾶσαν περίστασιν, κακὴν ἢ καλὴν. Ἡ γλῶσσά των ἀτυχῶς, ἔχει συνηθίσει εἰς κακὰς καὶ βλασφημίας ἐκφράσεις. Τόσον εἰς τὰς λύπας ὅσον καὶ εἰς τὰς χαράς των βλασφημοῦν μὴ θέλοντας νὰ κατανοήσουν ὁποῖον ἀδίκημα νοημοσύνης διαπράττουν καὶ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ των πρωτίστως. Εἶνε ὅμως καιρὸς νὰ σκεφθοῦν ὀριμώτερον ὅσοι καθυστεροῦν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ δὲν εἰμποροῦν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν ζωὴν αὐτὴν χωρὶς ὕβρεις καὶ βλασφημίας δημοσίως.

Ο ΑΜΒΟΝ

Ἀρχιμ. Ἀθηνάγορα Καββάδα,
Πρωτοπνευμάτιον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀμερική

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις· δὲ δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει»

Ὅταν ἐτελείωσε τοὺς μακαρισμοὺς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν του, εἶχε νὰ δώσῃ τὸ σχεδιαγράφημα τῆς νέας διδασκαλίας του. Προετοιμάζων δὲ τοὺς ἀκροατάς του διὰ νὰ αἰσθανθοῦν τὴν νέαν διδασκαλίαν τοὺς λέγει ἀφ' ἑνὸς μὲν πῶς τοὺς θεωρεῖ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ διδασκαλία του δὲν εἶνε κατάργησις τῆς νομοθεσίας, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπὶ αἰῶνες εἶχαν διαπαιδαγωγηθῇ οἱ πατέρες των, ἀλλὰ συμπλήρωσις αὐτῆς.

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς.»

Σεῖς εἰσθε τὸ ἅλατι τῆς κοινωνίας. Ἡ κοινωνία εἶνε κατὰ τι, πού ὑπόκειται σὲ ἠθικὴ σαπίλα, ἀποσύνθεσιν. Ὁ ὁργανισμὸς τῆς ἔχει πολλὰ μικρόβια, πολλὰς ἀρρώστειας, πολλὰ μέρη τῆς δέχονται εὐκόλα τὴν σήψιν. Καὶ ὅπως τὰ κρέατα ζῶων, πουλιῶν, ψαριῶν, μποροῦν νὰ διατηρηθοῦν ἀναλλοίωτα καὶ νὰ μὴ ὑποστοῦν σήψιν καὶ ἀποσύνθεσιν ἐὰν ἐγκαίρως ἀλατισθοῦν καλὰ, ἔτσι καὶ ἡ κοινωνία ἡ τόσον εὐπαθὴς ἠθικῶς, ἐὰν ἀλατίζεται καλὰ μὲ ζωντανὴν διδασκαλίαν καὶ παράδειγμα ἀποφεύγει τὴν ἠθικὴν ἀποσύνθεσιν. Τὸ ζωντανὸ αὐτὸ παράδειγμα, ἡ διδασκαλία, πού ἔχει αὐτὴν τὴν στυπτικὴν δύναμιν εἰσθε σεῖς οἱ ὁπαδοί μου. Εἰσθε τὸ ἅλατι τῆς κοινωνίας.

Προσέχετε λοιπὸν καλὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ψυχὴν σας καθαρὰν, τὴν σκέψιν σας ἀγνήν, τὴν συνείδησίν σας κραταίαν, ἀλύγιστην, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ ἡ ζωὴ σας, ἡ διδασκαλία σας, τὸ παράδειγμά σας, τὴν στυπτικὴν τους δύναμιν.

Ἄν σεῖς οἱ ὁπαδοί μου, οἱ μέλλοντες παράγοντες στὴν ἠθικὴ διατήρησι τῆς κοινωνίας, χάσετε τὴ στυπτικὴν σας δύναμιν, ἂν ὡς ἄλλας μωρανθῆτε, ἀχρηστευθῆτε, μὲ τί τότε θ' ὠλατισθῇ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ γιὰ ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀποσύνθεσιν, πού προκαλοῦν ἡ ἀρρώστειες τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς;

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.»

Ἀκόμη οὔς φαντάζομαι καὶ σὰν λυχναρί τῆς Κοινωνίας.

Μὲ τὸ φῶς σας, τὸ φῶς τῆς ἠθικῆς σας διαγωγῆς καὶ τῆς εὐγενικῆς κοινωνικῆς σας συμπεριφορᾶς καὶ δράσεως θὰ φωτίζεται ἡ κοινωνία στοὺς σκοτεινοὺς δρόμους, πού πολὺ συχνὰ πέρνει στὴ ζωὴ τῆς. Γενῆτε λοιπὸν τέτοιο φωτεινὸ παράδειγμα στὸν κόσμον, πού νὰ μὴ μπορῇ τίποτε νὰ σᾶς σβύσῃ. Προσέχετε. Κάθε ἐγωϊστικὴ πρᾶξι σας, κάθε ἀκάθαρτή σας σκέψις, κάθε συμφεροντολογικὸν σας πάτημα εἶνε μπρὸς στὰ κοινωνικὰ μάτια, γιὰτὶ εἰσθε σὰν πόλιν κτισμένην πάνω στὰ βουνὰ καὶ ὁ ἐχθρὸς μπορεῖ ἀπὸ κάθε μεριά νὰ τὴν βλέπῃ καὶ νὰ τὴν ἐπιβουλεύεται καὶ νὰ ὠφεληταὶ ἀπὸ τὰ ἀδύνατά της σημεία.

Μείνατε λοιπὸν καθαροὶ καὶ ἀκλόνητα στηρίγματα τῆς διδασκαλίας μου. Δὲν εἶνε αὕτη κατάργησις τῆς θεόδοτης νομοθεσίας τοῦ Μωϋσέως καὶ τῆς ἀποκαλυπτικῆς διδασκαλίας τῶν Προφητῶν. Εἶνε μόνον συμπλήρωσίς της. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις.

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰ κ' ἢ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ μοιχεύσεις· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ ἐπορκήσεις· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως.

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι ὅλως τῷ πονηρῷ.

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν.»

Μὲ τὴν συμπλήρωσιν ὁμοῦ αὐτὴν ἐχώριζε τὴν ἱστορίαν καὶ ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος σὲ δύο περιόδους. α) Τὴν πρώτην περίοδο, πού εἶχε περάσει ἡ ἀνθρωπότης πρὶν ἀπὸ τὸν ἐρχομὸν του, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὀνομάζει ἀρχαίαν, παλαιάν, μὲ τὰ κενὰ τῆς, τὰς ἐλλείψεις τῆς, τὰς παλῆς τῆς ἀντιλήψεις καὶ τὰ πολὺ φτωχὰ ἀποτελέσματά της καὶ β') Τὴν περίοδον τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἐγκαινιάζει μὲ τὸν νέον κοινωνικόν, νομοθετικόν του κώδικα, συμπλήρωμα ἐξανθρωπιστικόν τοῦ παλαιοῦ νόμου.

Ἀρχίζει δὲ ἀπὸ τὴν πέμπτην ἐντολὴν «Οὐ φονεύσεις» ἡ ὁποία εἶνε καὶ ποινικὴ ρήτρα κάθε νομοθεσίας, προσθέτοντας τὴν θαυμασίαν συμπλήρωσίν της: Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀκόμη κ' ἐκεῖνος, πού ἡ καρδιά του τοῦ ἐπιτρέπει νὰ εἰπῇ στὸν συνάνθρωπόν του μία πικρὴ λέξι μὲ ὀργὴ καὶ χωρὶς ἠθικὸν λόγον, ἀποκαλώντάς τον «μωρὸς» ἢ «ρακᾶ» (ἀνόητε) εἶνε ἀνάξιος νὰ λέγεται ἄνθρωπος στὴν ἰδανικὴ κοινωνία, πού ἐγὼ θέλω νὰ ἀπαρτισθῇ ὡς στρατόπεδον τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Γιατὶ δὲν εἶνε κυρίως ἡ πρᾶξις, ὅταν ἔχη γίνῃ, τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει ὁ Ἰησοῦς ὡς ἀξιόποινον; εἶνε ἡ ἀθλία ψυχικὴ διάθεσις, πού συντρίβει τοὺς χρυσοὺς κρίκους τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν τῆς ἀνθρώπινης οἰκογενείας.

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.»

Τί κ' ἂν δὲν διέπραξε κανεὶς τὸν φόνον, ὅταν ἡ ἐκδήλωσις τῆς ψυχῆς του μαχαιρῶνῃ πλεὶς βαθεῖα τὴν ὑπαρξὶ τοῦ ἄλλου, πλεὶς θανατηφόρα; Πολλοὶ δὲν διαπραττοῦν φόνον γιὰτὶ εἶνε δειλοί, δὲν ἔχουν τὴν νευρικὴν ἀντοχὴν νὰ ἰδοῦν τὸ αἷμα νὰ κυλᾷ, ἢ φοβοῦνται τὰς συνεπείας. Αὐτὸ πού μποροῦν, τὴν ὀργὴν, τὸ κατρίνισμα τῆς ψυχῆς των, τὸ κάνουν φανερὰ ἢ κρυφά. Ὁ ψυχικὸς αὐτὸς ἵκετος, ἡ μισαρὴ αὐτὴ ἐκδήλωσις φεγγαριασμένης ἐσωτερικῆς των διαθέσεως ἀρεκῇ.

Οὔτε καὶ ἡ ὕβρις ἢ ἡ λέξις, πού ἔχει σημασίαν περιφρονητικὴν, εἶνε τὸ κακὸ κατ' οὐσίαν. Γιατὶ ἡ λέξις δὲν ἔχει οὐσιαστικῶς καμμίαν σημασίαν· ἡ ἴδιος λέξις ἔχει κακὴν σημασίαν ὅταν προέρχωνται ἀπὸ κακὴν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ μὲ κακὸν σκοπὸν ἀπὸ καρδιᾶ βαμμένη, καλὴν δὲ σημασίαν καὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς χαριεντισμοί, ὅταν προέρχωνται ἀπὸ φιλικὴν ψυχικὴν διάθεσιν, καὶ μὲ καλὸν σκοπὸν ἀπὸ καρδιᾶ, πού ἀγαπᾷ.

Ὅχι λοιπὸν μόνον «Οὐ φονεύσεις» ἀλλὰ καὶ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ σου, χωρὶς ἠθικὸν λόγον καὶ σκοπὸν, εἰ κ' ἢ, πρέπει νὰ θεωρηθῇς ἄξιος μιᾶς τιμωρίας ὁμοίας μὲ ἐκείνην τοῦ φονεῖ. Μὲ τὴν ὀργὴν ξεχωρίζεις τὴν ὑπαρξὶ

πάσχει, μίαν ιδεαλιστικήν ανθρώπινην ζωὴν ἢ ὁποία νὰ στηρίζεται μόνον εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ εἶναι προθάλαμος τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, τῆς πραγματώσεως τοῦ αἰωνίου μυστηρίου.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἦτο νὰ διδάξῃ, νὰ φωτίσῃ τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὴν συνείδησιν τῶν ἀνθρώπων· νὰ κατευθύνῃ τὴν σκέψιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνθρώπινον ἐπιθυμητικὸν πρὸς σφαίρας ἀνωτέρας ζωῆς· νὰ βγάλῃ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὴν στενότητα τῆς ὀλοφροσύνης, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν μόνη τῆς ἐφυλάκισθη καὶ μένει φυλακισμένη καὶ ἐλευθερωμένην πλεὶά νὰ τὴν προσαρμώσῃ πρὸς τὸ ἄπειρον, νὰ τὴν προσεγγίσῃ πρὸς τὸ τέλειον, τὸν Θεόν.

Ἀφοῦ δὲ τὸ πλεῖον ὁμορφο ὕλικόν τῆς δραματικῆς πλοκῆς εἶνε ἡ ἀγνὴ ἀγάπη, βρίσκει ἡ τέχνη εἰς τὴν ἰδανικὴν ζωὴν τοῦ Ἰησοῦ, εἰς τὴν ζωὴν δηλαδὴ τῆς προσωποποιημένης ἀγάπης, τὸ πλεῖον θαυμαστὸ ὕλικόν γιὰ δραματικὴν μεγαλουργίαν. Ἡ σειρά δὲ τῶν παθῶν τοῦ Ἰησοῦ, μαζὺ μὲ τὰς διάφορες ἐκδηλώσεις τῆς ἀναμορφωτικῆς ζωῆς του, εἶνε τέτοια ὥστε εἰς τὸ Δράμα τοῦ Γολγοθᾶ βρίσκει ἡ δραματικὴ τέχνη εἰς τὸν πρωταγωνιστὴν μίαν ὑπέροχον προσωποποίησιν πλεῖον θαυμαστὴν καὶ πλεῖον κατάλληλην γιὰ σύνθεσιν δραματικοῦ μεγαλουργήματος, παρὰ κάθε ἄλλην προσωποποίησιν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Διότι ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐνῶ παρουσιάζεται καὶ ἐνεργεῖ πολλάκις εἰς τὴν μεσσιανικὴν του ζωὴν ὡς θύελλα, πυρκαϊά, ἐπανάστασις, εἶνε πραγματικὰ μόνον ἀγάπη.

ΥΠΑΡΧΕΙ Ἡ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΣΥΝΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ;

Ἐν σχέσει μὲ τὴν τεχνικὴν συνοχήν, πὺν μπορεῖ νὰ ἔχῃ ὡς δρᾶμα, τὸ Δράμα τοῦ Γολγοθᾶ, λέγομεν, χωρὶς δισταγμὸν, ὅτι αὕτη εἶνε δύσκολον νὰ ὑπάρχῃ εἰς αὐτό, γιὰ τὸν ἀπλοῦν λόγον ὅτι ὁ πρωταγωνιστὴς δὲν εἶνε ἄνθρωπος ἢ φανταστικὸς ἥμιθεος, ἀλλὰ πραγματικῶς Θεάνθρωπος καὶ ὡς τέτοιος ἔχει τὸ ἀνθρώπινον στοιχείον του συνυφασμένον μὲ τὸ θεῖον στοιχεῖον, πὺν εἶνε ἀσύλληπτον διὰ τὴν τέχνην. Τὰ ὅρια τῆς ἐργασίας τοῦ δραματικοῦ καλλιτέχνου εἶνε τὰ ἀποκλειστικὰ ὅρια τῆς τέχνης καὶ φυσικὰ ἀπὸ τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν μόνον τὸ ἀνθρώπινον στοιχείον του δύναται νὰ γίνῃ ὕλικόν τῆς τέχνης· εἶνε πολὺ στενὴ ἡ τέχνη γιὰ νὰ περιλάβῃ τὸ θεῖον στοιχείον του, εἶνε πολὺ μικρὴ διὰ τὸ ὑπερφυσικόν.

Εἶνε δόγμα ἀπόρροη τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἡ διδασκαλία περὶ ἀντιδόσεως τῶν ἰδιομάτων τῶν δύο φύσεων τοῦ Θεανθρώπου, τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀτρέπτως, ἀσυγχήτως καὶ ἀναλλοιώτως ἡνωμέναι. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτήν, ὅποιον ἰδίωμα ἔχει κάθε μία ἀπὸ τὰς δύο φύσεις τοῦ Ἰησοῦ, εἴτε ἡ θεία εἴτε ἡ ἀνθρωπίνη, ἀποδίδεται καὶ εἰς τὴν ἄλλην ὡς λ. χ. λέγεται Σσαρκωμένος Λόγος, Θεὸς πάσχω.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καθίσταται πλεῖον δύσκολον ἔργον (καὶ δι' αὐτὸ ἀπέτυχε μέχρι τοῦδε,) κάθε προσπάθεια, πρὸς σύνθεσιν δρᾶματος μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν Θεάνθρωπον Χριστὸν καὶ νὰ ἔχῃ τοῦτο ἀτάλутον τεχνικὴν συνοχήν καὶ νὰ μὴ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ ἀνθρώπινον στοιχείον του, ἀπ' οὗ δὲν ἦτο μόνον ἄνθρωπος.

Τὰ ὅρια τῆς ἐργασίας τοῦ δραματικοῦ καλλιτέχνου εἶνε, ὅπως εἴπομεν, τὰ ἀποκλειστικὰ ὅρια τῆς τέχνης· καὶ ἐπειδὴ αὕτη εἶνε πολὺ στενὴ ὥστε νὰ περιλάβῃ τὸ θεῖον στοιχείον τοῦ Θεανθρώπου, πολὺ μικρὴ διὰ τὸ ὑπερφυσικόν, πολὺ ρε-

αλιστικὴ διὰ τὸ ἀσύλληπτον, ὅσοι ἐπεχείρησαν νὰ συνθέσουν τοιοῦτο δρᾶμα μὲ τελείαν συνοχήν ἠναγκάσθησαν νὰ ξεχωρίσουν εἰς τὸ δρᾶμα τὸν Ναζωραῖον Ἰησοῦν ἀπὸ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι ἡ σύνθεσις τοῦ Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ ὑπὸ εὐσεβοῦς καλλιτέχνου Χριστιανοῦ ἐξ ἀνάγκης δὲν θὰ ἔχῃ τελείαν συνοχήν· τὰ κενὰ δὲ τὰ ὁποῖα θὰ παρίστανται τὰς θείας ἐνεργείας καὶ τὰς ὁποίας ὁ εὐσεβὴς καλλιτέχνης δὲν θὰ ἐτόλμα οὐδὲ θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ τὰ περιλάβῃ καὶ νὰ τὰ ἀναπαραστήσῃ τὰ συμπληροῦ ἢ μεγαλοπρεπῆς σιγῇ τοῦ μυστηρίου.

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΑΥΤΟ

Ὡς εἰσαγωγή τοῦ δρᾶματος δύνανται νὰ ἀρκέσουν τὰ ἑξῆς:

Γραμματεῖς, Φαρισαῖοι, Ἀρχιερεῖς, διωριζόμενοι πολιτικῶς, Λεβίται, Ἡρωδιανοί, Ἑσσαιῖοι, Σαδδουκαῖοι, κοινωνικῶς συνθήκες ψεύτικες, καὶ κοινωνικῶς διακρίσεις πλεῖον ψεύτικες, τυπολατρεία, τυποευσθεία καὶ ἀποπνικτικὴ ὁμίχλη ὑποκρισίας, ὅλα αὐτὰ τὰ βάτια ἦσαν φραγμοὶ πὺν ἠμπούσαν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἔφερε ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ φυσικὰ ἔπρεπε νὰ τὰ ξεριζώσῃ χωρὶς δισταγμὸν. Μὲ τὸ μαστίγιον τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας ἐμαστίγωνσε τρομερὰ τοὺς ἀντιπροσώπους ὅλων αὐτῶν, πετώντάς τοὺς κατὰ πρόσωπον τὰ φοβερά ἐκεῖνα «οὐαί» καὶ ἔβαλε τὸ ἀσθυστο δαδί τῆς ἀληθείας στὲς ρίζες τῶν κοινωνικῶν ψευδολογημάτων νὰ τὰ κατακάψῃ.

Ἄλλ' οἱ Φαρισαῖοι, Γραμματεῖς, Σαδδουκαῖοι, Ἀρχιερεῖς, Ἡρωδιανοί, Λεβίται καὶ κάθε ὁμὰς ἀπὸ τέτοια ἄτομα, πὺν ἐμαστιγώνοντο μὲ τὸ μαστίγιον τοῦ ἀναμορφωτοῦ, ἐνόησαν ὅτι μία ἄβυσσος ἀνοίγετο κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοὺς· καί, ἀφοῦ ἅπαξ θὰ ἔπεφταν μέσα αὐτοί, ἀπεφάσισαν τοῦλάχιστον νὰ ρίξουν πρῶτον εἰς αὐτὴν αὐτὸν τὸν ἴδιον, τὸν ἀναμορφωτὴν.

Συνώμοσαν, ἐσυκοφάντησαν, διέστρεψαν τὰς αἰτίες τῆς δημοτικότητός του, ἠπέλιψαν, ἐπλήρωσαν προδοσίαν γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν, τὸν συνέλαβαν μεσάνυχτα, ἐκάλεσαν προετομασμένον δικαστήριον, παρουσίασαν ψευδομάρτυρας, ἔπειξαν θεατρικὴν παράστασιν ἐκδικασεώς του καὶ τὸν κατεδίκασαν εἰς θάνατον.

Εἶχε προεῖπει τὴν καταδίκην του καὶ τὸ τραγικὸν τέλος του· εἶχε εἰπῇ πολλὰς φορὰς· «ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν ἀποθάνῃ οὐ δύναται πολὺν καρπὸν φέρειν.»

Στὸν δρόμον κοντὰ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁ λαὸς μετὰ βαίον καὶ κλάδων, τὸν ἀνακηρύττει βασιλέα· τοῦλάχιστον τὸν προσφωνεῖ καὶ τὸν ζητωκρανάζει ὡς Βασιλέα: «Ὡσαννά τῷ υἱῷ Δαυὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.» Ἀλλὰ τὴν ὥρα ἐκεῖνη αὐτὸς κλαίει ξαγναντίζοντας τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐγνώριζε ὅτι θὰ ἦτο τὸ τέλος του καὶ δίνει δραματικώτερον τόνο, ὅπως καὶ ἡ ἀγωνία του καὶ οἱ μονόλογοί του πρὸς τὸν Πατέρα του στὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆς κατόπιν: «εἰ δυνατόν παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ», στή μοναξιά τῆς νυκτερινῆς σκοτεινιάς.

Ἡ ἐξέλιξις ὅλων τῶν γεγονότων, πὺν συνέβησαν ἀπὸ τὴν Μεγάλην Πέμπτην τὸ βράδυ ἕως τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του εἶνε μία σειρά δραματικωτάτων στοιχείων, ἀκόμη καὶ ὁ ἐνταφιασμός του πάλιν πλουσιώτατος μὲ ἐκχρὸν λίτρας σμύρνης καὶ ἀλόνης, ἐνῶ εἶχε πεθάνει ὡς κακοῦργος ἐπὶ σταυροῦ.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣ — ΑΓΙΑ ΦΩΤΕΙΝΗ

Είπε γνωστή ὡς ἡ Σαμαρείτις, γιατί στοὺς χρόνους, πού ἦτο ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτὴ κατοικοῦσε στὴ Συχάρ τῆς Σαμαρείας. Κάποιοι κάποτε εἶπε πῶς ὠνομάζετο Σεπφώρα· κι' ἂν δὲν εἶνε ἀλήθεια αὐτό, πάλιν ἀφοῦ δὲν ξέρουμε τὸ πραγματικὸ της ὄνομα δὲν πειράζει ἂν τὴν ὀνομάσουμε κι' ἐμεῖς Σεπφώραν. Ἐξοῦσε ἀναγκαστικῶς σχεδὸν ἀπομονωμένη. Οἱ συγγενεῖς της καὶ οἱ γειτόνοι τὸν τὴν ἐκοίταζαν μὲ περιφρονητικὰς ματιές· στὴ συνείδησί τους μιὰ τέτοια γυναῖκα ἦταν χαμένη.

Ἦταν ἀρκετὰ ὡμορφη, μὰ στὴν ὡμορφιά της ἐδιάβαζε καθέννας τοὺς ὀρμητικούς της πόθους.

Σὲ ἡλικία εἰκοσιν ἐτῶν εἶχε πανδρευθῆ ἓνα καλὸν νέον ἀπὸ τὴ Συχάρ, τὸν Ἑλμακίμ. Σ' ἓνα χρόνο ὅμως ἐχωρίσθηκαν γιατί δὲν τοῦ ἄρεσαν τὰ φερσίματά της. Δὲν ἀγαποῦσε αὐτὴ τὲς συναναστροφές τῶν γυναικῶν πολὺ, προτιμοῦσε συντροφιές μὲ ἄνδρες· ὅποιος ἄνδρας περνοῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ της θ' ἄκουε καὶ κάποιον χαριεντισμὸ ἀπὸ τὴν Σεπφώρα.

Ξαναπανδρεύθηκε· ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ μ' ἓνα ξένον· ἦταν ἓνας ὑπαξιωματικὸς τῆς Ρωμαϊκῆς φρουρᾶς, πού ἐστάθμευε ἐκεῖ. ἔλεγε πῶς τὴν εἶχε ξελογιάσει καὶ τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τὸν ἄνδρα της. Κανέναν δὲν εἴξευρε ἂν τὴν ἐνυμφεύθηκε μὲ τὸν νόμον, γιατί μετὰ δύο ἡμέρες ἀπὸ ὅταν ἀκούσθηκε ὅτι θὰ τὸν πάρῃ, ὁ ὑπαξιωματικὸς Τίτουλος μετετέθη στὴ φρουρὰ τῶν Ἱεροσολύμων κι' ἔφυγε ἀπὸ τὴ Σαμάρεια κι' ἔφυγε κι' αὐτὴ μαζὺ του, χωρὶς νὰ ρωτήσῃ τοὺς γονεῖς της καὶ χωρὶς νὰ λογαριάσῃ κανένα.

Ἐλεψε πέντε χρόνια· πόσον καιρὸν ὅμως ἔμεινε μαζὺ του κανεὶς δὲν ἐγνώριζε. Κάποιος ἀπὸ τὴ Συχάρ εἶχε εἰπῆ ὅτι τὴν συνήντησε κάπου κι' ὅτι περνοῦσε τὲς ἡμέρες της πότε μὲ χαρές, χοροὺς, τραγούδια, μέθη, πότε μὲ κλάμματα, φτώχεια, ἀντροπασιὰ ξετίσπιωτη.

Στὰ πέντε χρόνια ἀπέθαναν οἱ γονεῖς της ἀπὸ τὸν καὶμό τους. Πῶς ἔμαθε τὸ θάνατό τους ἡ Σεπφώρα κανέναν δὲν ξέρει· μὰ τὸν ἔμαθε κι' ἐπέστρεψε, σὰν μονάκριβη πού ἦτο, νὰ κληρονομήσῃ ἐπέστρεψε ὅμως μονάχη της.

Ὁ θάνατος τῶν γονέων της τὴν ἔκαμε γιὰ λίγο διάστημα νὰ σωφρονισθῇ. Μὰ δὲν τὰ κατάφερε νὰ μείνῃ σώφρων γιὰ πολὺ. Κάποια δῖψα ἀνομιῆς τῆς ψυχῆς της, ἡ δῖψα πού τὴν ἔκανε νὰ γίνεταί ἀναίσθητη, τὴν ἔρριξε στὰ χέρια ἐνὸς Συροέλληπος ὀνόματι Λυσία, ὁ ὁποῖος ἴσως τῆς εἶχε ὑποσχεθῇ γάμο, μὰ ὡς πού νὰ γίνῃ αὐτό, περνοῦσαν μῆνες καὶ χρόνια κι' ἐξοῦσαν κρυφὰ μαζύ.

Μὰ τέτοια κρυφὰ τὰ μαθαίνει ὅλος ὁ κόσμος· ἔτσι οἱ συγγενεῖς καὶ γείτονες τὴν ἐπεριφρονοῦσαν κι' ἡ ἄλλες γυναῖκες τὴν ἀπέφρευγον· εἶχε ὅμως καταντήσει κι' αὐτὴ ἀδιάφορη, ἀνθρώπιναστη, κυνική.

Ἐνα πρᾶγμα ὅμως τὴν ἐνωχλοῦσε· ἦταν τὸ πῶς νὰ προμηθεύεταί νερό. Τὸ πηγάδι ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴ Συχάρ ἀρκετὰ μακριὰ· ἡ γυναῖκες ἐπήγαιναν, ἄλλες τὸ πρωὶ μὲ τὸ δροσιὸ καὶ ἄλλες στὸ βασίλειμα τοῦ ἡλίου· ἐπεχείρησε πολλὰς φορὲς κι' αὐτὴ νὰ πᾶ τῆς ἴδιες ὥρες· μὰ ἡ περιφρόνησι, πού τῆς ἔκαναν ἡ ἄλλες ἦταν περισσότερο ἀπὸ ὅτι, ἡ ἀδιαφορία της μποροῦσε νὰ βαστάξῃ. Ἔτσι ἐπήγαινε μόνο μεσημέρι, πού καμμιά ἄλλη δὲν θάθελε νὰ πᾶ μ' ἐκείνη τὴ ζέστη μεσημεριάτικα.

Γιὰ τέτοια ἀνάγκη ἐξεκίνησε μὲ τὴ στάμνα της ἓνα ἀπὸ τὰ καντερά μεσημέρια τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ ἐπήγαινε πρὸς τὸ πηγάδι. Στὸ νοῦ της ἀνάδευε ἡ σκέψις καὶ ἡ ἐπιθυμία ν' ἀφήσῃ καὶ τὸν Λυσία. Ἀπὸ τὴ μιὰ δὲν ἦταν αὐτὸς τέτοιος τύπος διασκεδαστικὸς, ὅπως αὐτὴ τὸν ἤθελε· καὶ ἂν ἦταν, πάλι αὐτὸς δὲν ἔδειχνε ὅτι θὰ τὴν ἐνυμφεύετο καὶ ἡ κρυφὴ μ' αὐτὸν ζωὴ της δὲν ἔδινε εὐκαιρίες· ἀπὸ τὴν ἄλλη εἶχε κουρασθῇ ἀπὸ τὴν περιφρόνησι ὅλων γύρω της. Ἔνας ἦταν ὁ πόθος της· νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Συχάρ κανέναν ξένον κι' ἔτσι νὰ πουλήσῃ αὐτὴ ὅ,τι εἶχε καὶ νὰ φύγῃ μαζύ του νὰ πᾶ νὰ χαρῇ τὴ ζωὴ της μακριὰ πάλι ἀπὸ τοὺς γνωστούς μὲ τὸν τρόπο, πού αὐτὴ ἐποθοῦσε.

Ἡ σκέψις της ἐκόπηκεν ἀπτότομα, ὅταν πλησιάζοντας στὸ πηγάδι ἔπεσαν τὰ μάτια της πάνω σ' ἓνα ξένον, πού ἐκάθητο στὰ χεῖλη τοῦ πηγαδιοῦ ἀκουμπημένος στὸν κορμὸ τοῦ πλάτανου, πού ἔδινε ἴσκιον στὸ ἡλιοκαμμένο ἐκεῖνο μέρος.

Μόλις ἔφθασε πλεῖον κοντὰ εἶδε ὅτι ἦτο ξένος, Ἰουδαῖος, καμμιά τριανταριά χρόνων. Ἡ φυσιογνωμία του ἦτο πολὺ γλυκεῖα καὶ ἡ ματιά του γεμάτη ἅγια καλωσύνη τὰ δὲ χεῖλη του δυὸ λέξεις τῆς ἀπέτειναν:

«Δὸς μου πιεῖν» τῆς εἶπε.

Ἡ Σεπφώρα δὲν ἐπροθυμοποιήθη νὰ τοῦ δώσῃ ἀμέσως νερό, γιατί βρῆκε τὴν παράκλησι τοῦ ξένου πολὺ κατάλληλη γιὰ ν' ἀνοίξῃ συνομιλίαν μαζύ του, μὰ καὶ νὰ μάθῃ θετικά ἂν ἦταν Ἰουδαῖος, καὶ τοῦ λέγει σὰν ἀστεῖα μὲ χαμόγελο: «Πῶς σὺ πού εἶσαι Ἰουδαῖος ζητεῖς ἀπὸ μένα τὴν Σαμαρείτιδα νὰ σοῦ δώσω νὰ πιῇς, ἀφοῦ σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι μᾶς θεωρεῖτε βεβήλους, ἄπιστους, καὶ μᾶς ἀποφεύγετε.» Κι' ἐνῶ ἡ καρδιά της ἐπερίμενε στὸ ἀστεῖόν της αὐτὸ κάποιον χαριεντισμὸν ἐκ μέρους του εὐρέθηκε σαστισμένη ἀπτότομα, γιατί ὁ ξένος τῆς ἀπήντησε κατ' ἄλλον τρόπον.

«Ἐὰν ἐγνώριζες τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ καὶ ποῖος εἶνε αὐτός, πού σοῦ ζητεῖ νὰ τοῦ δώσης νὰ πιῇ, θὰ τοῦ ζητοῦσες σὺ νὰ σοῦδινε νὰ πιῇς, κι' αὐτὸς θὰ σοῦδινε ζωντανὸ νερό.»

Τί ἤθελε νὰ εἰπῇ ὁ ξένος μ' αὐτὰ τὰ λόγια, δὲν ἠμπόρεσε ἡ Σεπφώρα νὰ ἐννοήσῃ. Μὰ πάλι ἔμεινε σ' αὐτὰ τόπος γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ τὸ ψάρεμμα μὲ τὰ δικά της λόγια. Ἡθέλησε νὰ προσποιηθῇ ἓνα γέλοιο δυνατό, δεικνώντας πῶς ἐπῆρε τὰ λόγια τοῦ ξένου γιὰ ἀστεῖον· μὰ δὲν τὰ ἐκατάφερε νὰ γελᾷ κι' ἀρκέσθηκε νὰ προσθέσῃ ἄλλη μίαν ἀπορίαν καὶ πῶς χαϊδευτικώτερα: «Κύριέ μου τὸ πηγάδι εἶνε βαθὺ καὶ σὺ κομβὰ δὲν ἔχεις· ἀπὸ ποῦ λοιπὸν καὶ πῶς θὰ πάρῃς τὸ νερό, πού θὰ μοῦ δώσης καὶ τὸ ὀνομάξεις ζωντανὸ νερό;»

Ἐνα μικρὸ σύννεφο σκιδρωπότητος διάβηκε στὰ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου τοῦ ξένου ἐκεῖ, κι' ἔπειτα ἀμέσως πάλι τὸ βλέμμα τῆς καλωσύνης φωτισμένο, ἐφάνηκε, καὶ εἶπε τότε ὁ ξένος στὴν Σαμαρείτιδα: «Ὅποιος πίνει ἀπ' τὸ νερό αὐτὸ ἢ ἄλλου πηγαδιοῦ ἢ ποταμοῦ ἢ λίμνης ἢ πηγῆς, πάλι ἀργότερα θὰ ξαναδιψᾷ. Ὅποιος ὅμως πιῇ ἀπ' τὸ νερό, πού ἐγὼ τοῦ δώσω, ποτε πλεῖα δὲν θὰ ξαναδιψᾷ.»

Μὰ καὶ αὐτὰ πάλι, πού ἤκουσε ἡ Σεπφώρα, τὰ ἐπῆρε γι' ἀστεῖα, λόγια κουβέντας χασομέρικης καὶ ἐξακολουθώντας τὴν περιέργη αὐτὴ συνομιλία στὴν ὁποίαν δὲν εὗρισκε καμμιά συνοχή, ἀναθαρρεμένη πλειά, ἐδοκίμαζε νὰ πᾶσῃ περισσότερη οἰκειότητα, σύμφωνα μὲ τοὺς πόθους της. Καὶ μὲ τὸν ἴδιον τρόπο της τ' ἀπήντησε: «Δὸς μου λοιπὸν κι'

ζέμενα απ' τὸ νερὸ αὐτό, πὺν δίνεις καὶ πὺν ὅποιος πῆ δὲν ξαναδιηψῇ· ἔτσι δὲν θὰ διηψῶ κι' ἐγὼ καὶ δὲν θὰ ἐρχωμαι μεσημεριάτικα ἐδῶ εἰς τὸ πηγάδι.»

«Πήγαινε—τῆς λέγει ὁ ξένος — καὶ φώναξε τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλάτε μαζί ἐδῶ.»

Ἡ συνομιλία τώρα τῆς ἐφάνηκε πλεὶς παράξενη. «Σὰν τί τὸν θέλει τὸν ἄνδρα μου αὐτὸς ὁ ξένος;» ἐσκέφθη ἀμέσως ἡ Σεπφώρα. «καὶ μήπως ἔχω κι' ἄνδρα, σύζυγον πραγματικόν; Τί νὰ τοῦ πῶ γι' ἀπάντησι δὲν ξέρω. Μὰ ἴσως εἶνε πλεὶς καλύτερα νὰ τοῦ εἰπῶ ὅτι εἶμαι ἐλεύθερη χωρὶς κανέναν ἄνδρα.

—«Δὲν ἔχω ἄνδρα»—ἀπαντᾷ.

«Πολὺ καλὰ ἀπεκρίθηκες ὅτι δὲν ἔχεις ἄνδρα» μὲ πέντε ἄνδρες ἔζησες καὶ αὐτὸς μὲ τὸν ὁποῖον συζῆς τώρα ἄνδρας σου πάλιν, σύζυγός σου νόμιμος οὔτε αὐτὸς δὲν εἶνε» ἐπρόσθεσεν ὁ ξένος.

«Ὅλο τὸ φῶς τὸ ἐκθαμβωτικὸ τοῦ μεσημεριάτικου ἡλίου τῆς Παλαιστίνης σκοτείνιασε στὰ μάτια τῆς Σεπφώρας καὶ μιὰ θύελλα τρομερὴ μὲ βροντὲς καὶ ἀστραπὲς σκρώθηκε στὴ σκέψι καὶ στὰ σπλάγχνα τῆς. «Ποιὸς εἶν' αὐτὸς πὺν ξέρει τόσο καλὰ τὸν βίον μου; ἀκόμη κι' οἱ πλεὶς στενοὶ μου συγγενεῖς νομίζουν πῶς μόνο μὲ τρεῖς ἄνδρες ἔζησα. Πῶς ἔμαθε ὅτι ἔπειτα ἀπὸ τὸν Τίτουλον ἔφυγα μὲ τὸν Τωβία καὶ ἐπήγαμε στὴν Ἀλεξάνδρεια κι' ἀφοῦ αὐτὸς μὲ ἐγκατέλειψε ἐκεῖ ἐγύρισα στὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὸν τεμπέλην Ἀβιά, πὺν δὲν μπόρεσα νὰ μείνω πολὺ μαζί του; Πῶς ξέρει αὐτὸς ὁ Ἰουδαῖος, ὁ ἄγνωστος σὲ μένα, ὅτι ἐγὼ στὴν ξενιτειὰ μὲ ἄλλους δύο ἄνδρες ἔζησα;»

Ἔδωκε μιὰν ἀνήσυχη ματιὰ στὸν ξένον ἢ Σεπφώρα. Εἶδε στὰ γαλήνια ἐκεῖνα μάτια κάποια βασιλικὴ μεγαλόπρεπια θρονιασμένην καὶ μιὰ πατρικὴ πονετικὴ ματιὰ, πὺν εἶχε κάτι τὸ θεϊκὸ αὐστηρὸ μὰ καὶ τὸ πολὺ συμπονετικόν, πὺν σὰν βάλλασμα ἐχύνετο στὸ φοβερὸ τραῦμα τὸ ὁποῖον αἰσθάνθηκε ἡ καρδιά τῆς ἀπ' τὰ λόγια του.

—Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄνθρωπος κοινὸς αὐτὸς ὁ ξένος—εἶπε μέσα τῆς.—Προφήτης θὰ εἶνε, καρδιογνώστης, Ἅγιος. Καὶ τὲς ἐνδόμυχες αὐτὲς σκέψεις τῆς ἀμέσως τὲς ἐξέφρασε: «Κύριε θεωρῶ ὅτι Προφήτης εἶσαι». Συμμαζεύοντας δὲ τὲς παιδικὲς καὶ νεανικὲς τῆς θύμῃς, ὅταν στὴ σκέψι τῆς καὶ στὴν καρδιά τῆς εἶχε πολὺ τόπον ἢ θρησκεία κι' ἡ ἀγάπη, θυμῆθηκε ὅτι τῆς ἔλεγαν ὅτι θὰ ἔλθῃ κάποτε σπὸν κόσμον ἓνας Μεσσίας, ὁ Χριστὸς, πὺν θὰ γνωρίζῃ ὅλα τὰ ἄγνωστα καὶ τὰ κρυφὰ τοῦ κόσμου. Ἔτσι ἡ ἐρώτησις ἦλθε μονάχη τῆς στὰ χεῖλη τῆς καὶ τὴν ἐξέφρασε ὅχι σὰν ἐρώτησιν, ἀλλὰ σὰν μία βεβαίωσι, πεποίθησι. «Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἐρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστὸς· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ἀναγγελλεῖ ἡμῖν πάντα. Μήπως ἦλθε ἡ εὐλογημένη ἐκεῖνη ὥρα καὶ εἶσαι σὺ ὁ Χριστὸς;»

«Ἐγὼ εἰμὶ ὁ λαλῶν σοι» τῆς ἀπαντᾷ ὁ ξένος, πὺν πράγματι ἦτο ὁ Χριστὸς.

Μία ἀνέκφραστος ἐκστασις οὐράνιος ἐμπῆκε μέσα στὴν ψυχὴ τῆς καὶ ἔχασαν τὰ μάτια τῆς τὴν γύρω τῆς πραγματικότητά. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐκλονίσθησαν τὰ πόδια τῆς σὰν νὰ τὰ ἀνάγκαζε ἡ ψυχὴ τῆς νὰ γονατίσουν λατρευτικὰ στὰ πόδια τοῦ Μεσσία.

Ἄλλὰ ὁ κρότος ἀπ' τὰ θήματα πεντέξῃ ἀνθρώπων, πὺν εἶχαν πλησιάσει στὸ πηγάδι, τὴν συνέφεραν· ἦσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, πὺν εἶχαν πάει στὴν Συχάρ γιὰ ν' ἀγοράσουν τροφίμα. Ἡ Σεπφώρα κατατρομαγμένη μὰ καὶ χαρούμενη ἄφηκε τὴν στάμιναν τῆς ἐκεῖ καὶ τρέχοντας ἐπῆγε πὰ-

νω στὴν κωμόπολιν. Στὸ δρόμο, πὺν ἐπῆγαινε μιὰν ὁρμὴν αἰσθανόταν ἀκατάσχετην μέσα τῆς, νὰ εἰπῇ σ' ὅλον τὸν κόσμον, ἂν ἦταν δυνατόν, ὅλες τὲς ἁμαρτίες τῆς. Ἦθελε νὰ διακηρύξῃ τὴν ἰδιαίτερη χάρι, πὺν τῆς ἔκαμε ὁ Θεός, σ' αὐτὴν μία τόσο ἁμαρτωλὴν, νὰ παρουσιασθῇ ὁ Μεσσίας ὁ Χριστὸς καὶ νὰ καταδεχθῇ νὰ συνομιλῇ μαζί τῆς, μολονότι ἤξερε τόσο καλὰ τὴν ἄνομη ζωὴ τῆς καὶ νὰ τῆς προτείνῃ νὰ τῆς δώσῃ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, πὺν τώρα τὸ ἐννοῦσε καλὰ ποιά δῖψα θὰ τῆς κατέπαυε, τὴ δῖψα τῆς ἁμαρτίας.

Ὅταν μπῆκε στὸ χωριὸ ξαναμμένη ἀπὸ τὴν τρεχάλα καὶ κούρασι τοῦ δρόμου μὰ περισσότερο ἀπὸ τὴ χαρὰ, πὺν τὴν ἔκανε ἑξαλλην, συνήντησε τὰ βλέμματα τῶν γυναικῶν πλεὶς περιφρονητικὰ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ, γιὰ τὴν ἔβλεπαν σὰν μανιασμένην. Μὰ τὰ περιφρονητικὰ τοὺς βλέμματα καὶ τὰ εἰρωνικὰ πειρακτικὰ τοὺς λόγια δὲν τὰ ἐλογάριαζε διόλου τώρα πλεῖα.

Τρέχοντας στὲς γειτονιὲς ἐφώναζε σ' ὅσους ἐγνώριζε: «ἐλάτε ὅλοι, τρέξετε· ἐλάτε νὰ ἰδῆτε ἓναν ἄνθρωπον, πὺν μοῦ εἶπε ὅσα κρυφὰ ἔχω κάμει· ἓνα ξένον, πὺν γνωρίζει ὅλες τὲς μυστικὲς ἁμαρτίες μου. Δὲν εἶνε ὁ Χριστὸς αὐτὸς πὺν περιμένουμε;»

Ἐβγαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἔξω ἀπ' τὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ τους· κι' ὅταν εἶδαν τὴ Σεπφώρα νὰ τοὺς καλῇ νὰ ἰδοῦν τὸν Χριστόν, πὺν αἰῶνες Ἰουδαῖοι, Σαμαρεῖται, Γαλιλαῖοι τὸν περιμέναν, ἄλλοι τὴν ἐπῆραν γιὰ τρελλήν κι' ἄλλοι ἀπὸ περιέργεια τὴν ἠκολούθησαν ἕως τὸ πηγάδι.

Εὐρύχκαν ἐκεῖ τὸν Ἰησοῦν, πὺν ἔλεγε εἰς τοὺς μαθητάς του: «Ἰδού, στρέψατε τὰ μάτια γύρω σας νὰ ἰδῆτε ὅτι οἱ πνευματικοὶ ἀγροὶ τῆς χώρας εἶνε μεστωμένοι κι' ἔτοιμοι πρὸς θερισμόν».

Κι' ὅταν ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, τὸ θεϊκὸ δεξιὸν τοῦ χέρι ἔδειχνε ἐκείνους, πὺν εἶχαν συναθροισθῇ γύρω του καὶ θερισμὸν νοοῦσε τὴν συγκομιδὴν ψυχῶν ἀπολυτρωμένων.

Γοητευμένοι οἱ κάτοικοι ἐκεῖνοι τῆς Συχάρ τὸν παρεκάλεσαν νὰ μείνῃ μαζί τοὺς ὀλίγες ἡμέρες, ὅχι διότι ἡ Σεπφώρα τοὺς εἶπε ὅτι εἶνε ὁ Χριστὸς, ἀλλὰ, ὡς ἔλεγαν οἱ Ἰδιῶτες: «Ἡμεῖς αὐτοὶ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστὸς.»

Δύο ἡμέρες ἔμεινε στὴ Συχάρ. Μὰ ἔφθασαν κι' αὐτὲς μονάχα, γιὰ νὰ πιστεύσουν πολλοὶ εἰς αὐτὸν καὶ γιὰ νὰ βοηθῇ ἡ ἁμαρτωλὴ Σεπφώρα τὸν δρόμον τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Ἦπε ἀπὸ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, πὺν τῆς ἔδωκε ὁ Χριστὸς, κι' ἡ ἄνομη δῖψα τῆς ψυχῆς τῆς ἐσθύστηκε γιὰ πάντα.

Ὁ Συριοέλλην Λυσίας, πὺν τὴν εἶδεν ἐντελῶς διάφορην ἀπ' ὅ,τι ἦτο πρὶν, τὴν ἐνθυμώθη καὶ ἔκαμε παιδιὰ δύο μαζί τῆς. Κι' ὅταν γνωστοποιήθηκε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐσταυρώθη, ἀπέθανε κι' ἀνέστη καὶ ὅτι οἱ μαθηταὶ του διδάσκουν τὴν νέαν πίστιν, πίστιν πρὸς τὸν Μεσσίαν, τὸν Χριστόν, κι' ἔφθασαν καὶ εἰς τὴν Συχάρ τῆς Σαμαρείας, ἡ Σεπφώρα καὶ τὰ δύο παιδιὰ τῆς ἐβαπτίσθησαν.

Μᾶς λέγει ἡ παράδοσις ὅτι ὠνομάσθη Φωτεινὴ εἰς ἐνδειξιν ὅτι ἐφωτίσθηκε ἡ ψυχὴ τῆς κι' ἐφώτισε κι' ἄλλους πολλούς· γιὰ τὸ κατόπιν ἐπῆγε στὰ βόρεια μέρη τῆς Ἀφρικῆς κι' ἐκήρυξε τὸν Σωτῆρα.

Κάποια μέρα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος σπὸν πρῶτον διωγμόν, πὺν οἱ Χριστιανοὶ ὑπέστησαν, ἐμαρτύρησε καὶ ἡ Σεπφώρα γιὰ τὸν ζῆλόν τῆς πρὸς τὸν Σωτῆρα τῆς ψυχῆς τῆς.

Ἀπὸ τότε εἶνε γνωστὴ ὡς Ἀγία Φωτεινὴ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὸ αἰωνόβιον Θρησκευτικὸν ἡμῶν Κέντρον ἐν Φαναρίῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐνδύεται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως ὅλην τὴν λαμπρότητα τῶν ἐορτῶν.

Οὕτω καὶ ἐφέτος κατὸ τὸ μεσονύκτιον τοῦ Πάσχα ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βενιαμὶν ὁ Α΄. ἐτέλεσε τὴν Θ. Μυσταγωγίαν μετὰ τῶν Μελῶν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, μνημονεύσας τῶν Ἀγίων Πατριαρχῶν καὶ ἰδιαίτερος τῶν ἐνταῦθα ἀποδήμιων τέκνων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Τελετὴ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως — τῆς Ἀγάτης, — λαβοῦσα χώραν τῇ 10ῃ π. μ. προσέλαβε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπιβλητικότητα ἐξαιρετικήν.

Ὁ Πατριάρχης, φορῶν τὸν ἱστορικὸν σάκκον τῆς Τιβεριάδος, κατῆλθεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναόν, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Ἀγίων Συνδικῶν καὶ τῶν Ἀρχόντων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς.

Ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ παρῆσαν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας εὐρισκομένη θυγάτηρ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας Πριγκίπισσα Μαρία μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς, οἱ διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀγγλίας, Ἀμερικῆς, Ἑλλάδος, Ρουμανίας, Γιουγκοσλαβίας, Οὐγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας, Βελγίου, Ἀλβανίας, ὁ Τοῦρκος Ἐπαρχὸς Φαναρίου, Γάλλοι Καθηγηταί, τὰ Κοινοτικά Σωματεία, πολλοὶ ἐπιστήμονες, ἔμποροι καὶ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν ἐκδρομεῖς, ἐνῷ ἡ αὐλὴ τοῦ Ναοῦ ἦτο κατάμεστος εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ἑλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιδιακόνου, παρ' ὧν καὶ ἄλλων δὲ Ἀρχιερέων, Ἱερέων καὶ Διακόνων τουρκιστὶ, λατινιστὶ, σλαβιστὶ, ρωσιστὶ, σερβιστὶ, ἀγγλιστὶ, γαλλιστὶ, γερμανιστὶ, ἰταλιστὶ, ἀραβιστὶ καὶ ἄρμενιστὶ.

Μετὰ τὴν τελετὴν ἡ Α. Θ. Παναγιότης διένειμε Πασχαλινὰ ὠά, ἐδέχθη δὲ πλῆθος συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων καὶ ἐπισκέψεων μέχρις ἐσπέρας.

Τηλεγραφικῶς ὑπέβαλε τὰ σέβη τῆς Ὁμογενείας καὶ ἑαυτοῦ καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, λαβὼν τὰς κάτωθι ἀπαντήσεις.

Φανάριον, 3 Μαΐου 1937

Πανιερώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς Ἀθηναγόραν, Ἀστόριαν.

Τελέσαντες Θείαν Λειτουργίαν ἠνχθήμεν ὑπὲρ αὐτόθι εὐσεβοῦς Ὁμογενείας, ἀπονέμεται πᾶσιν εὐχάς, εὐλογίας.

† Πατριάρχης BENIAMIN

† BENIAMIN ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Ἱερῶτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου ἡμῶν Ἀθηναγόρα, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἐγκαρδίως εὐχαριστοῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι ἐπὶ τῇ πρόφρονι συγχαρητηρίῳ προσήσει καὶ ταῖς ἀγαθαῖς εὐχαῖς, ἃς ἔπεμψεν ἡμῖν διὰ τηλεγραφήματος ἐπὶ τῇ λαμπροφύῳ τοῦ Κυρίου Ἀναστάσει.

Ἐν ἀδελφικῇ δ' ἀγάτῃ ἀντιπροσάγορεύοντες καὶ τὸν ἐόρτιον ἀποδίδοντες αὐτῇ ἀσπασμόν, ἐξαυτοῦμεθα ὁλοφύχως αὐτῇ καὶ τῷ εὐσεβεῖ πομινίῳ αὐτῆς τὰ κράτιστα παρὰ τοῦ ἐνδόξως Ἀναστάντος Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, Οὐ ἡ χά-

ρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἱερότητος.

απλῶς. Μαΐου 5'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ BENIAMIN

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Η ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μετὰ ἐκκρεμότητα ἐτῶν καὶ διαπραγματεύσεις ὑπομνητικᾶς, ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἀνεκηρύχθη πρό τινας, ὥς καὶ ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τοῦ Παρατηρητοῦ ἐγράφη, εἰς Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, καταλαβοῦσα, ὥς νεωτέρα, τὴν τελευταίαν θέσιν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τὴν 28ην παρελθόντος Μαρτίου ἀφίχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπίσημος ἐξ Ἀλβανίας Ἀντιπροσωπεία, κομίζουσα σχετικὰ ἀπὸ μέρους τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως πληρεξούσια ἔγγραφα. Ἡ ὥς ἄνω Ἀντιπροσωπεία ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ Ἐπισκόπου Συνάδων Χριστοφόρου καὶ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Ἰωσήφ Κέδη, συνωδεύετο δὲ ὑπὸ τοῦ Πανσ. Εὐλογίου Κορύλλα, Λαυριώτου, καὶ τοῦ κ. Π. Κοτόκου, ἀπάντων φιλοξηνηθέντων ἐν τοῖς Πατριαρχείοις. Ἐπικολούθησαν συζητήσεις ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς διοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων ἀνεκηρύχθη αὕτη Αὐτοκέφαλος ὑπὸ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῇ 17ῃ Ἀπριλίου καὶ ἐξεδόθη ὁ Πατριαρχικὸς καὶ Συνδικὸς Τόμος, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου θὰ δημοσιευθῇ ἐντεῦθεν ἀργότερον.

Κατὰ τὸν Τόμον τοῦτον ἡ νέα Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς—Τυράννων καὶ Λυρραχίου—καὶ τριῶν ἐπὶ πλέον Ἐπισκοπῶν, ἧτοι Κορυτσᾶς, Βερατίου καὶ Ἀργυροκάστρου.

Ἀρχιεπίσκοπος πάσης Ἀλβανίας ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ὁ Ἐπίσκοπος Συνάδων Χριστόφορος, Μητροπολίται δὲ ἐξελέγησαν καὶ ἐχειροτονήθησαν Κορυτσᾶς μὲν ὁ Πανσ. Εὐλόγιος Λαυριώτης καὶ Ἀργυροκάστρου ὁ κ. Παντελεήμων Κατόκος, ὧν ὁ πρῶτος καὶ ὁ τρίτος τυγχάνουσιν ἀπόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, ὁ δὲ δεύτερος τῆς Φιλοσοφικῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Πάντες οὗτοι διελθόντες δι' Ἀθηνῶν, ἐνθα ἔτυχον πολλῶν τιμῶν καὶ περιποιήσεων, ἔφθασαν εἰς Ἀλβανίαν πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ μετὰ ἐπίσημον Τελετὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Τυράννων ἐγκατεστάθησαν εἰς τοὺς θρόνους αὐτῶν.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸ σεπτὸν γράμμα δι' οὗ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀνῆγγειλεν εἰς τὰ λοιπὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὰς Αὐτοκέφαλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας τὸ εὐχάριστον γεγονός.

Ὁ Ὁρθόδοξος Παρατηρητὴς ἀγαλλόμενος ἐπὶ τούτῳ, ὑποβάλλει εἰς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς νέας Ἐκκλησίας ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ εὐλαβεῖς εὐχάς πρὸς ἀπόδοκτον καὶ καρποφόρον ποιμαντορίαν αὐτῶν.

† BENIAMIN ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Μακαριώτατε καὶ Ἀγιώτατε:

Τῆς ὀριστικῆς διευθετήσεως τοῦ τοσοῦτον ἐπὶ μακρὸν ἀπασχολήσαντος τὴν καθ' ἡμᾶς Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν Ἀλβανικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος ἄρτι ἐπιλαμβανόμενοι μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀποβλέψαντες μετὰ φιλοστόργου προσοχῆς πρὸς τὴν καὶ ἐσχάτως ἡμῖν παρὰ τῶν ἐν τῷ νεαρῷ Ἀλβανικῷ Κράτει εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ τῶν Ποιμέ-

νων αὐτῶν περὶ εὐλογίας καὶ ἀνακηρύξεως τῆς κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς εἰς ἰδίαν αὐτοτελῆ καὶ αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν, ὡς μόνῃς τῆς τοιαύτης τῶν κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων διοργανώσεως λυσιστελῶς δυναμένης τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν πρὸς τὰς νέας περιστάσεις καὶ τὴν πολιτικὴν προσαρμόσαι ζωὴν, ὑποβληθεῖσαν αἰτησιν, ἔτι δὲ καὶ τὴν βεβαιωθείσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν παρὰ τοῦ θεοφρουρήτου Κράτους τῆς Ἀλβανίας ἐν τῇ ἐφεξῆς αὐτῆς ζωῇ ἀκόλυτον ἐλευθερίαν καὶ αὐτοτέλειαν ὑπὸ ὧν λαβόντες, ἔγνωμεν εὐμενῶς τὸ πρὸς ἡμᾶς αἴτημα τοῦτο τῶν εἰρημένων ἐν Ἀλβανίᾳ ἀγαπητῶν ἡμῶν κατὰ πνεῦμα νιῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἀποδέξασθαι καὶ τὴν παρ' ἡμῶν χορηγήσαι εὐλογίαν καὶ κύρωσιν πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον καὶ αὐτοκέφαλον ὀργάνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων αὐτῶν.

Ὅθεν, αἰσίως καὶ τακτικῶς ἤδη πάντων συντελεσθέντων καὶ ἐκδοθέντων καὶ τοῦ νενομισμένου ἀπὸ 18. φθίνοντος μηνὸς Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου τῆς χειραφετήσεως, ἀνεδείχθη ἡδη καὶ συγκατηριθμήθη μετὰ τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀδελφὴ ἐν Χριστῷ τοῦντεῦθεν τῆς κατ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν λογιζομένη.

Τὰ οὕτω περὶ τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῇ τοῦ Θεοῦ εὐλογίᾳ, συντελεσθέντα ἄσμενοι ἀνακοινοῦμενοι καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ Γερασμῇ καὶ περισπουδαστῶ Μακαριότητι, πεποιθᾶμεν ὅτι ἐγκάρδιον καὶ Αὐτῇ ὡς καὶ πάντες οἱ τὴν διακυβέρνησιν τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀναδεδειγμένοι σεβάσμοι καὶ ἀγαπητοὶ ἡμῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, αἰσθανθήσεται ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι χαρὰν, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης αὐτῆς καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως αἰετοπε μέλλει περιβάλλειν τὸν Προκαθήμενον τῆς νεωτέρας ταύτης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας Σεβασμώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Τυράννων καὶ Πάσης Ἀλβανίας κύριον Χριστόφορον, μετὰ πάσης προφορῶντος εὐκαίρως τὴν ἐαυτῆς συναντίληψιν αὐτῷ ἐπιδαφιδύουσα.

Ἐπὶ δὲ τούτοις κατασπαζόμενοι Αὐτὴν καὶ αὐθις ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς.

ἀπλῶς. 18. Ἀπριλίου.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμίας Μακαριότητος

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ BENIAMIN

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Κατὰ πληροφορίας ἐξ Ἱερατ. Προϊσταμένων καὶ Κοινοτικῶν Συμβουλίων αἱ προλαβοῦσαι ἅγαι ἡμέραι τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ συνεκέντρωσαν τὸν εὐλαβῆ Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὰς Ἐκκλησίας ἡμῶν ὅσον οὐδέποτε ἐν τῷ παρελθόντι.

Παρατηρήθη ἐπὶ πλέον ὅτι κατὰ χιλιάδας οἱ πιστοὶ μετέλαβον τῶν Ἀρχάντων Μυστηρίων καὶ ὅπερ μάλιστα παρήγορον οἱ περισσότεροι ἦσαν ἐκ τῆς νέας γενεᾶς.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Νέας Ὑόρκης, ἔχων συμβοητοὺς τοὺς Αἰδ. Πρωτοπαπᾶν Μ. Κουρκοῦλην καὶ Α. Σαραντίδην καὶ τὸν Ἱερολ. Θ. Κοκκινάκη, συμπροσευχομένους δὲ ἐν ἀγαλλιάσει τὸν Πρόξενον κ. Γ. Χριστόπουλον καὶ πικρότατον λαμπαδηφοροῦν πλήρωμα.

Εἰς τὸ τέλος ἀνέγνωσε τὸν θεσπέσιον Κατηχητικὸν τοῦ Ἱεροῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, προσεφώνησε τὰ πλήθη καὶ διένειμε πασχάλινά ὠά.

Τῇ 3ῃ ὥρᾳ μ. μ. ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος ἐν τῇ Κοινότητι Ἀστωρίας ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀναστάσεως μετὰ πομπῆς ἐξαιρετικῆς, ἣς συμμετέσχον τὰ Σωματεῖα μετὰ τῶν λαβάρων αὐτῶν, οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολείων Ἀστωρίας καὶ μέγα πλῆθος ἐξ αὐτῆς καὶ ἄλλων τῆς Ν. Ὑόρκης Κοινοτήτων.

Τῆς Τελετῆς προΐστατο ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔχων περὶ ἑαυτὸν τὸν Ἀρχιμ. Γ. Πολυζωΐδην, τὸν Ἱερολ. Θ. Κοκκινάκη καὶ τὰ Συμβούλια τῆς Κοινότητος καὶ τῶν Συλλόγων.

Μετὰ τὰ Εὐαγγέλια λεχθέντα ἐλληνιστί, ἀγγλιστί, λατινιστί, σλαβιστί, τουρκιστί, γαλλιστί, καὶ ἀλβανιστί, ἡ Α. Σ. ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον καὶ διένειμε ὠά.

Τὸν αὐτὸν Ἑσπερινὸν ἀργότερον ἐτέλεσε καὶ ἐν τῇ Κοινότητι Orange, ὅπου εἶχον προσέλθει Ἱερεῖς, Κοινοτάρχαι καὶ Χριστιανοὶ καὶ ἐκ τῶν πέριξ Κοινοτήτων τῆς Πολιτείας Νέας Ἱερσέης.

Μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου παρετέθη κοινὴ τράπεζα, κατ' ἣν ἐξεφωνήθησαν λόγοι πλήρεις χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἑορτῆς ἡ Α. Σ. ἀπέστειλε καὶ ἔλαβε πληθὺν συγχαρητηρίων.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Τὸ Κ. Α. Συμβούλιον τῆς Φιλοπτ. Ἀδελφότητος, συνελθὼν τῇ 16ῃ παρελθόντος Ἀπριλίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου:

1) Διεξήγαγε τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν.

2) Ἐπεκύρωσε τὰς ἐκλογὰς νέων Δ. Συμβουλίων Φιλ. Ἀδελφοτήτων.

3) Ἀνέβαλε τὴν εἰς Ἑλλάδα ἐκδρομὴν ἐλλείψει ἀμπολοῦ κατὰ Ἰούνιον δι' Ἑλλάδα κατ' εὐθείαν.

4) Ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ τέϊον ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ξενοδοχείῳ St. Moritz εἰς τιμὴν τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου κ. Λάμπρου Δ. Καλλιμάχου, ὅπερ καὶ γενόμενον ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

5) Ἐξαπέλυσε πρὸς τὰς Φ. Ἀδελφότητας ἐγκυκλίους:

α) Πρὸς στολισμὸν τῶν Ἑπιταφίων κατὰ τὴν Μ. Παρασκευὴν, μετὰληψιν τῶν Ἀρχόντων Μυστηρίων καὶ θερμοτάτην συμμετοχὴν εἰς τὰς Ἑορτὰς τοῦ Ἀγίου Πάσχα.

6) Πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς Ἑορτῆς τῆς Μητρὸς.

γ) Πρὸς ἑορτασμὸν τῶν Ἑπετηρίδων τῶν Φ. Ἀδελφοτήτων.

Ἡ ἐπικοινωνία τοῦ Κ. Α. Συμβουλίου μετὰ τῶν κατὰ Κοινοτήτας Ἀδελφοτήτων Ἑλληνίδων αὐξάνει συνεχῶς καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῶν εὐλογεῖται παρὰ Κυρίου.

Οὕτως ἐλήφθησαν ἐκθέσεις περὶ τοῦ ἔργου τῆς Φιλ. Ἀδελφότητος Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μπροῦλιν, τῆς Ἀδελφότητος τῶν Μητέρων Webster, Mass. τῆς Φ. Ἀδελφότητος Muskegon καὶ Pontiac, Mich., τῆς Ἀγίας Τριάδος καὶ Μυροφόρων Lowell, Mass. τῆς Φιλ. Ἀδελφότητος Savannah, Ga. τῆς Φιλ. Ἀδελφότητος Jamestown, N. Y., τοῦ «καλοῦ Σαμαρείτου» Ann Arbor, Mich. τῆς Φ. Ἀδελφότητος «ἡ Ἀθηνᾶ» Lorain, Ohio καὶ τῆς Φιλ. Ἀδελφότητος «ἡ Ἐνωσις» Τορόντου Καναδᾶ.

Μετὰ θερμοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος ἡ Ἑορτὴ τῆς Μητρὸς.

Ἡ Φιλ. Ἀδελφότης τοῦ Καθεδρικῷ Ν. Ὑόρκης διωργάνωσε λαμπρὰν συγκέντρωσιν εἰς τὰς αἰθούσας αὐτοῦ, κατ' ἣν μετὰ προσφωνήσεως προσεφέρθησαν ἀνθοδέσμαι εἰς τὰς κ. κ. Ν. Τσερέπη Γ. Προξένου, Β. Α. Ράλλη, Ἀμαλίας Φεραμίσκα καὶ ἄνθη εἰς τὰς λοιπὰς κυρίας.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΧΕΔΙΑ — ΕΞΟΧΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ

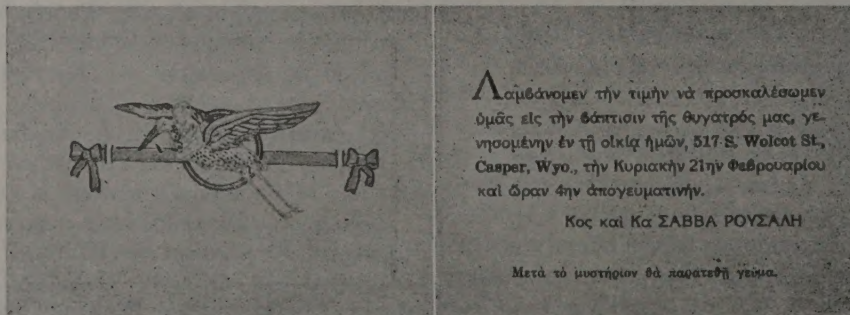
ΓΑΜΩΝ - ΑΡΡΑΒΩΝΩΝ - ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ

Προσκλητήριο Γάμου No. 73, με διπλὰ φάκελα.
Διὰ 50 \$6.00 — Διὰ 100 \$9.00
Διὰ μεγαλειτέρας ποσότητας ἢ ἀνάλογος ἑκπτώσεις.

ΤΑ Ἐκδοτικά καὶ Τυπογραφικά Καταστήματα DIVRY ἔχουν ἐγκαταστήσει εἰδικὸν Τμήμα πρὸς ἐκτύπωσιν παντὸς εἶδους Προσκλητηρίων Γάμων καὶ Βαπτίσεων.

ΤΑ ὠραιότερα καὶ καλλιτεχνικώτερα σχέδια, ἐξ ἀρίστης ποιότητος χάρτου με διπλὰ φάκελα, τυπωμένα με μεγάλην προσοχήν, ἀκρίβειαν καὶ καλλιτεχνίαν, καὶ με χρυσᾷ ἢ μαύρᾳ καλλιτεχνικὰ γράμματα, θὰ εὑρετε μόνον εἰς τὰ Καταστήματα D. C. DIVRY, Inc.

Προσκλητήριο Βαπτίσεως No. 57, με φακέλους.
Διὰ 50 \$3.50 — Δι' 100 \$5.00
Διὰ μεγαλειτέρας ποσότητας ἢ ἀνάλογος ἑκπτώσεις.

D. C. DIVRY, Inc., 240 West 23rd St., NEW YORK

TELEPHONE: WATKINS 9-4346